



10. Telefon: 9-
Havonta 110, Disztér 2., I. em.
Évre 600, egés
földre: Havont
félre 12, egés
detések díjazása...

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELETT

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbar Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-szei Ernő, Strada Matei Milo 8.
Vasárnap, 1935. április 7.
5:95. EV. XVIII. EVF.
NISZAN 4. 81. SZÁM.

A náci kémszervezet

A náci rémuralom minden szörnyősége csap fel újra és újra minden gesztóból, amelyet a német külföldi kémbálózat részéről követnek el emigránsok ellen.
Ez a hálózat, mely az egész világot behálózta és amelyet, hogy az antiszemitizmus és a fasizmus mérgét hinti el világszerte mindenütt, irtóhadjáratot indított az antihitlerista emigráns irók és újságírók ellen, akik világméretű és mesterségtől szellemében leplezik le a Hitler-rezsim minden aljasságát.
Az a rémtörténet, amelyet Berthold Jacob emigráns zsidó újságíró elrablásával kapcsolatban játszottak végig a náci szervezettek ügynökét, a maga borzalmasságában tültesz minden kémfilmen és kémpregyénen.

Az emigráció egyik értékes tagját jó pénz megvásárolták Hitlerék. Ez az emigráns árja volt. És a volt szocialista a bejéje helyezett bizalommal visszaélve, magával csalta Bertholdot, eladta a németeknek és most főlényes nyilatkozatban jelenti ki, hogy ebben a kérdésben a véleménye azonos a német kormány véleményével.

Ugyanakkor két emigráns írót meggyilkoltak Londonban, mert minden részletet tudtak Berthold Jacob elrablásának körülményeiről.

Ugyanakkor Párizsban keresnek halálra egy-két emigráns, olyképpen, hogy az emigráns irók már fokozott figyelemmel kell hogy ellenőrizzék minden lépésüket és ügyeljenek kell minden emberre, aki közelükbe férközik.

Az emigráció önmagában véve is tragédia. Levegőben lógó emberek ezéről van szó, akik hazájukba nem térhetnek vissza, idegen környezetben kell élniük, ahol nem is bizonyos, hogy begyökereszési szándékukat szívesen veszik.

Mindenütt rossz szemmel nézett emberek, akiket a mindennapi élet szörnyű gondolai mellett most még saját problémája is foglalkoztat: nem jön-e egy merénylő, valaki, aki az ablakon keresztül lelővi, valaki, aki elrabolja.

A hitlerista rendszer eszközei nem kiméletek.

És az emigráció még tart. Vajjon meddig még?

Ki tudja mikor virrad fel Németországban is, hogy megcserelődjenek a szerepek: az irás és a gondolat hősei uralják a világot és a kémbálózat gyilkosai a börtönök mélyébe vagy emigrációba kerüljenek...

Választások Magyarországon

Bárki álljon a magyar politikai élet élén, helyete nem mondható könnyűnek.

Egy összeszűsürodott kis ország életét még a legfesztegesebb, legdemokratikusabb és legfőhíszeműbb politikusoknak is nehéz volna kivézetniük olyan történelmi adottságokból, amelyek százados begyökerettségeket szüntettek meg máról-holnapra.

Mégis az az érzésünk, sőt határozott meggyőződésünk, hogy a kis Magyarországot — aháresak az ugyancsak kicsiny Belgiumot, vagy Csehszlovákiát lehetett — viszonylag boldog országgá lehetne fejleszteni, ha vezetői a demokrácia útján haladnának és nem kacerkódnának a német horogkeresztel.

A kicsi Dániában, vagy Belgiumban, a kicsi svájcban és Csehszlovákiában sokkal kiegyensúlyozottabban, emberibben élő lakosság él, mint például a hatalmas Németországban, mert hiszen a civilizáció mai fokán egy nép életstandardja sokkal inkább függ a kormányzat szociális tisztességérzetétől, mint a területi nagyságtól.

Magyarország jelenlegi vezetői azonban a szociális kérdést állandóan a politikai kérdés felszínén tartásával igyekeznek elkenőzni s ha már ugynevezett reformpolitikára adják a fejüket, akkor is a reakciói eszközeivel igyekeznek ezt a reformpolitikát jelentéktelenné zsugorítani.

Legfőbb bizonyítékai ennek a napokban lezajlott és részben még ma is zajló magyarországi választások. A nyitászavazások kerületekben hibetetlen kormányterror mülködött, amit misem bizonyít jobban, mint éppen az, hogy a titkos választási kerületekben mindenütt az ellenzék jelöltjei jöttek be túlsúlyban.

Franciaország nem szereli le a leszolgált korosztályát

Kedden dönt a francia kormány stressai megatartásáról

Párizs, április 6. A francia államtanács az Elisee palotában Lebrun köztársasági elnök jelenlétében ülést tartott, amelynek elején Laval külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet és utasításokat kért a stressai értekezleten vállalandó hivatalos francia álláspont tekintetében. Az államtanács azt a határozatot hozta, hogy a stressai értekezlet ügyében kedden újabb ülést tart és ekkor fognak dönteni a stressai konferenciával kapcsolatos francia magatartás felől. Az államtanács ülésének további folyamán elha-

tározták, hogy azt a hatvanezer katonát, akiknek április tizenharmadikán le kellene szerelniük, visszatartják a hadseregben, előreláthatólag július tizennegyedikéig és őket elsősorban a határszéli helyőrségek megerősítésére osztják be. Ezeknek a katonáknak későbbi időpontban el fogják engedni fegyvergyakorlatukat. Az államtanács foglalkozott azzal a jelentéssel is, amelyet Marchandeu kereskedelmi miniszter Brükellesből küldött. Az államtanács a miniszter javaslatát jóváhagyólag tudomásul vette.

Április 22-én tartja a nemzeti parasztpárt kongresszusát

Az országos kongresszus dönti a pári programjáról és taktikájáról

Bucuresti, április 6. A nemzeti parasztpárt május 2. és 3-án tartja országos kongresszusát. Résztvehetnek a megyei szervezetek által kiküldött delegátusok, mindegyik megyéből annyi, ahány képviselőt választ az illető megye. Ezenkívül az összes jelenlegi képviselők és szenátorok, az előző törvényhozás képviselői és szenátor tagjai, a volt miniszterek és állam-

károk és a központi végrehajtó bizottság tagjai.

Napirenden a főtitkári jelentés a párt helyzetéről, a parlamenti csoport elnökének jelentése, a pártprogram megvitatása és megszavazása, a párt harci taktikájának megállapítása és a központi végrehajtó bizottság megalakítása szerepel.

Barthou életét nem a merénylők, hanem a rendőrök golyója oltotta ki

A marseillei vádlottak ügyvédjének érdekes beadványa. Lejátszák a bíróság előtt a bevonulás filmfelvételét

Párizs, április 6. A Jour marseillesi jelentése szerint a királygyilkosság tettesének egyik védlője. Desbont az aix en provencei törvényszék vádtaadásához beadvánnyal fordult, amelyben kéri a három vádlott ideiglenes szabaddárahelyezését és pótvizsgálat elrendelését. A beadvány szerint a pótvizsgálat főként Barthou volt külügyminiszter halálának körülménye szempontjából fontos, mert a királyi bevonulásról elkészített filmfelvételekből kitűnik, hogy Barthout nem Kalemén golyója sebesítette meg, hanem az össze-vissza lövöldöző rendőröké.

Barthout a beadvány szerint gyermekes könnyűséggel meg lehetett volna menteni, ha a fejezettség nem lett volna teljes. Azt kívánja a védő, hogy ezt a filmet játszák le a vádtaadás előtt s foglalják le azokat a re-

volvókat, amelyeket a rendőrök annak idején használtak, hogy összehasonlítsák azoknak lövedékeit a merénylőknél talált revolveerek töltényeivel.

Kedden az egész német hadsereg ünnepeket fogja Ludendorff hetvenedik születésnapját. Berlinből jelentik: A DNB közlése szerint Ludendorff tábornok április 9-én ünnepli 70-ik születésnapját. Ebből az alkalomból az összes Reichswehr-helyőrségekben a parancsnokok méltatni fogják a világháború német vezérkari főnökének érdemeit és stratégiai munkásságát. Az összes katonai épületeket ez alkalomból fellobogózzák.

Magyarország külpolitikailag ma, miként Mohamed koporsója, ég és föld között lebeg. Mussolini nagyjában eljette magyarbarát politikáját, Németország, annak ellenére, hogy Gömbös szívesen orientálódna Hitler felé, nem nagyon kap a magyar szövetség után, viszont a magyar kormányban hiányzik az a bátorság, hogy nyíltan a kisanant, illetőleg a francia orientáció egyedül lehetséges vízeire evezzen, amely a dunai kérdést Magyarország javára is kedvezően oldhatná meg.

Ilyen konstelációk között a most lezajlott magyarországi választások nem voltak alkalmasak arra, hogy a nyugati hatalmak bizalmát megszilárdítsák Gömbös külpolitikai és reform-koncepciója iránt.

Mert, ha Gömbös valóban egy új korszakot akart volna nyitni Magyarország történel-

mében, úgy a választások alkalmából félreértetetlenül kellett volna precizozni külpolitikai irányvonalát, amelynek az utódállamokban élő kisebbségek érdekében határozott elhajlást kellene mutatnia a hitlerista szimpátiáktól.

Másodsorban pedig a beigért reformokat mindjárt egy komoly reformmal kellett volna kezdenie: Európa legreakciósbabb választójogi törvényét kellett volna hatályon kívül helyezni s egy új választói törvény alapján kellett volna elrendelnie az új választásokat.

Gömbös nem tette ezt, ő tudja, hogy miért. Eppen ezért neki is bete kell törődnie abba, ha a külföldön bizalma kormánya iránt továbbra is minimális és reform-politikájában nemesak a külföldön nem bíznak, hanem oda-haza sem veszik komolyan.

VILAG TUKRE

A francia antifasiszta front

A napokban zajlott le Lyonban a francia radikálsocialista párt rendkívüli kongresszususa. A napirend legfontosabb pontja a négy hét múlva lezajló általános községi választások taktikájának megállapítása volt.

A multban ennek a taktikának a kiépítése nem ütközött semmiféle nehézségbe. A radikális párt változatlanul azonos uton haladt. Vagy kartellbe lépett a szociálistákkal már az első menetben, vagy pedig a második menetben. A polgári demokrácia pártja és a szociáldemokrácia pártja kölcsönösen támogatták egymást. A köztársaság védelmének tradicionális jelszavával működtek együtt. Ez az elv kötelezővé tette a baloldali pártok számára, hogy a pótválasztásokon visszavonják jelöltjeiket azokban a kerületekben, ahol az egyik baloldali képviselő az első menetben a legtöbb szavazatot kapta. A köztársaság védelmének szabálya a köztársaság megalapítása óta a legfegyelmesebb módon nyilatkozott meg és ez magyarázza meg, hogy a baloldali pártok, de főként a radikális párt évtizedek óta kormányozhatta Franciaországot és azt is, hogy ez a párt a szociáldemokratákkal együtt a legnagyobb és legtöbb francia város községi tanácsának többségét meghódította.

Ellenkező megállapításokkal szemben kétségtelen az a tény, hogy a franciaországi politikai csoportok magatartása egészen a legutóbbi időig változatlan volt. A baloldali pártok nagyon hosszú ideig hűek maradtak eszméikhez és taktikájukhoz. A választásokon mindig egyesültek, hogy a reakciót legyőzzék és ez rendszerint sikerült is. A harmadik francia köztársaság hatvanöt éves multja alatt nagyon nehéz rohamokat győzött le. A Boulanger tábornok idejébeli zavargások, a Dreyfuser ügy, a jobboldali pártok akciói, amikor megszavazták az államot az egyháztól elválasztó törvényt, stb. valamennyi rendkívül veszedelmes mozgalom volt. A köztársaságnak azonban sikerült mindig legyőznie ellenségeit és győztesen kikerülnie. Ez elsősorban annak az odaadásnak köszönhető, amellyel a francia nép nagy tömege, a haladott polgárságot is beszámítva, a köztársasággal szemben viseltette. A polgárgyokokat Franciaországban véres uccai és barrikádharcokkal szereztek meg, számos forradalommal és végnélküli áldozatokkal. A köztársaság megtestesíti a francia nép szemében egy a gondolat és kritikai szabadságot, mint azt a lehetőséget, hogy a demokrácia útján a szociális felszabadulásig eljusson. A radikális párt szüntelenül hangoztatja, hogy egyetért azokkal, akik mely társadalmi reformokat akarnak megvalósítani. Ezért kötöttek velük választási paktumokat a szocialisták.

Néhány éve azonban a helyzet megváltozott. A radikális párt, Franciaország legnagyobb kormányzó pártja, amikor a szociális program megvalósítására került a sor, teljes mértékben tehetetlennek bizonyult. Politikai téren hűnek bizonyult a demokráta elvekhez, annál konzervatívabbnak mutatkozott azonban szociális téren. Ez szakadást idézett elő a radikálisok és a szocialisták között. Az utóbbi évek eseményei: február 6-ika és radikális-konzervatív kormányok alakítása még szélesebbé teszik ezt a szakadékot a két nagy baloldali párt között. Néhány nappal ezelőtt Lyonban vetették fel a kérdést, melyik párttal haladjanak együtt a községi választásokon. Az egész sajtó azt hitte, hogy a radikálisok szakítani fognak a köztársaság védelmének tradíciójával és olyan határozatot fognak hozni, mely szerint a második menetben a Flandin vezetése alatt álló

ek
verck
bládé
A.
verck
Ri. Brasov
kakat alkalmaz
minisztérium
elmi törvény
ása miatt
zzánk
Testvérek
Maria 15.



konzervatív centrum jelöltjeit fogják támogatni.

Általános meglepetésre azonban a kongresszus mélyebb és meggyőződéssel teljesebb baloldali érzelmeket mutatott. A kongresszus azt kérte, hogy a párt maradjon meg a köztársasági védelem tradíciója mellett és a második menetben szavazzon a reakciós képviselőjelöltek ellen.

Ennek az iránynak a jegyében Herriot sem mutatkozott kevésbé antifasisztának. A kongresszus utolsó ülésén a pártelnök nagy melegséggel védte Flandint, akiről azt állította, hogy őszinte republikánus és gyűlöli a fasisztust, mint minden meggyőződéses demokrata.

A lyoni radikális kongresszus újabb bizonyítéka annak, hogy a franciaországi reakciós és fasiszta pártoknak sommi reményük nincsen a kormányra jutásra. A polgári demokráciának még milliós lelkes tömege van, mely minden áldozatot képes meghozni a szabadságjogokért.

Erdélyi nagy városban jól bevezetett, nagy bevételrel rendelkező, rentabilis iparvállalat eladó

ענין פראנק - קאמפאניע פאר איר שפיטץ

אונד שטרענגער אופטיקס פארן דעסטע פראמפן פארטרייענסטענען (פאראייניגט) וויירד בעסטענס עמפאָהאלטן



Advertisement for 'VIG ŐZVEGY' featuring Jeanette Macdonald and Maurice Chevalier. Text: 'Nagy sikerrel fut: Főszerepekben: JEANNETTE MACDONALD MAURICE CHEVALIER'

Ha április 10-ig nem csillapodnak le a kedélyek a bucaresti egyetemen, husvét utánig felelfüggesztik az előadásokat

Bucuresti, április 6. Az egyetemi tanács tegnapi ülését nem tartották meg, miután az orvosi fakultás már beszüntette az előadásokat 10-ig és megindította az eljárást a kibocsátott manifestum ügyében az orvostanhallgatók egyesületének vezetősége ellen.

utánig bezárja az egyetemet. Miután dr. Gheorghiu Nicolas bucaresti egyetemi rektor Algírba utazik a nemzetközi ginekologiai kongresszusra, távollétében dr. Vintilescu orvoskari dékan fogja ellátni a rektori teendőket.

Meghalt Vécsey Ferenc, a világhírű magyar hegedűművész

Róma, április 6. Vécsey Ferenc világhírű magyar hegedűművész, a magyar hegedűművészek legnépszerűbb világmarkája Rómában műtét után 42 éves korában meghalt.

Először Berlinben mutatkozott be 10 éves korában s ettől kezdve világszerte hangversenyezett. Temetése Rómában lesz vasárnap.

Advertisement for 'DOBROTA' magazine. Text: 'UJ FÉRFI- ÉS NŐI DIVATÁRUHÁZ DOBROTA megnyitja Piafa Unirii 17 szám alatt (A volt Muzsa-hölgyfodrászat helyén) Üzleti elve: Szolidaritás, őszinteség, megbízhatóság! Nagy választék az összes férfidivat cikkekben és egyes női cikkekben'

Megváltoztatták az ítéletet a fargumuresi sikkasztó adóhivatalnokok bűnperében

Tárgu-Mures, április 6. (Az Uj Kelet tud.) Nagy feltűnést keltett annakidején a fargumuresi adóosztályok bűnpere, akik sok rendbeli okirathamisítást, sikkasztást követtek el az adóalanyok terhére és amiről, annakidején részletesen az Uj Kelet is többször beszámolt.

hangzása után a tábla megváltoztatta az ítéleteket. Szántó Elek és Iconariu Nicolae vádlottak kétévi büntetését egy és fél évre szállította le, míg Pető Pál másfélévi büntetését helybenhagyta.

Kuck jeruzsálemi főrabbi kiáltványa a „Hapoél Hamizrachi” jubileuma alkalmából

Ebben az esztendőben lesz 13 esztendeje, hogy a „Hapoél Hamizrachi”, a vallásoscionista ifjúság munkásmozgalmá megindult. E tizenhárom esztendő alatt egy új zsidó nemzedéket nevelt fel és állított az országépítés frontjára a „Hapoél Hamizrachi”, mely nemzedék a zsidó Tan és a zsidó munka találkozásában látja élete tartalmát és célját.

Drága érték nekünk a „Hapoél Hamizrachi” szervezete, melyben a Tóra v'ayoda magasztos eszméje köré csoportosulnak a mi ifjaink. A szeretet és elismerés szent érzelmeivel kell viseltetnünk irányukban, mert ez az az ifjúság, mely megcsillogtatja bennünk, az igazi, vallásos zsidóságha vetett reményeinket, mely dolgos, munkás életével építünk és az ország újjáalkotásában éljünk, vért áldozza, hogy az a Tóra szellemében az évezredek tradíció továbbfejlesztésének jegyében haladjon.

gen áramlatok utvesztőjében. Lelkünkben áldottak nekünk, Izrael virága, kilnek Isten Tórája a vágyunk és Izrael újjászülése és fennmaradása a szent földön, életük egyetlen nagy célja. Áldottak legyenek sajátos nagyszerű értékükért és legyenek áldottak áldozatos munkálkodásukért, melyet az országépítés terén kifejtettek. Amióta a „Poel Hamizrachi” mozgalom működését megkezdte, figyelemmel kísértük és látjuk, hogy hűségesek maradtak zászlójukhoz, dacára a súlyos küzdelmeknek, melyeket az átvonuló esztendőben elszenvedtek.

Erősítjük mindnyájan lelkiünket és bátorítsuk őket céljaikban. Azon a héten, melyet munkálkodásuk ismertetésére szenteltek ki, — Parsat Szazria szent szombatján nyújtjuk feljűk segítő kezünket, a mi drága gyermekeink felé. Mutassuk meg Izraelben, hogy kettőzöttén kedves számunkra az ország építése, ha az a Tóra erejével, évezredek szellemében bátorssággal és dicsőséggel gyarapítsák megkezdett munkájukat.

Avraham Izchak Hakohen Kuck főrabbi.

Enni jó. Emészteni még jobb!

E lap összes olvasói szeretnek jól enni. Azonban hányan vannak ezek közül, akik egy vagy két órával az étkezés után nem szenvednek? A családok ezrei megszabadultak a rossz emésztés kellemetlenségeitől a Magnesia Bisurata naponkénti használata által, amely gyógyító és nyomban ható szer a gyomorhaj és sok evéstől eredő összes kellemetlenségek ellen. A gyomorsav túltengése miatt érzékeny vált gyomor, ami savanyuérzést, csuklást, fejfájást és idővel emésztési zavarokat idéz elő, nyomban enyhíthető egy kis adag Magnesia Bisurata-nak étkezés után való bevétele által. Kéthárom perc múlva a kellemetlen érzés, a fejfájás, nyomasztó érzés, a gázok, mint egy varázsütésre megszűnnek. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ára 75 lej, vagy nagyobb, gazdaságosabb csomagolásban 110 lej

Advertisement for 'LÉB FIVÉREK' (The Seven Siblings) featuring 'fűszerárak, ecetsav és bormazsola'. Text: 'LÉB FIVÉREK legolcsóbb árban kaphatók: CLUJ. Telefon: 4-71'

Fanyílkos sora bo ujságíró

A náci-kémháloza Mit tart

Párizs, április 6. győzdeve arról, hogy nem fogja figyelembe venni a svájci kormány jogait, amennyiben az nem fogja megakadályozni a svájci városokba való beutazást. A svájci városokba való beutazást a svájci kormány nem fogja megakadályozni, amennyiben az nem fogja megakadályozni a svájci városokba való beutazást.

Weseman aznap be, majd néhány napba ment. Március 20-án visszaférése alkalmán bizonyosodott, hogy kapott a Gestapo által sterlingre kiállított c

A londoni német küldöttség gyűjtött össze tiltakozókat Berthold. A küldöttséget a kö Dismarck herceg fogta meg, hogy nem áll módjában adni, mint amely tevédött össze: egy f svájci, egy cseh-szlovák és egy holland ták a főtanács felőlág közvéleményében visszahatást kelt az a c delegáció a magálönösképpen rámutatóságára.

Párizs, április 6. vallomása és a Gestavilágra került részletársasági elnök bátor mértékben foglalkoztveleményt. Louis Lefzi egyetemi nemzetkette, hogy a svájci gal fordulhat a hágaazonnali elégtételt kértésért. Az a tény, behatoltak Svájc területébe, Jacobot elrabolják, S miájának súlyos megből a szempontból hogy az illető svájci vagy sem.

Basel, április 6. A berlini jelentés szerint Columbia házban levő cellájában tartják fogva, aki megátogatta a Jacob rendkívül szépséges leírhatatlan gyöngy. Tudja már, hogy meg a véstörvényszék előtt igen rövid. Weseman megerősítik azt a meg az ágens egyike a legnépszerűbb lényeknek volt. Mindenáron pénzzért kész volt egy venni, aki nálánál tíz másodszeri nőstülésére címzusra is áttért. Elkredes szolgálatába, aki elhárító osztály főnöke ga Nikolai akarta, hogy be Németországba. kült újságíró az első kézrevesnek. Hans Theo a Weltbühnében figye

Fantasztikus kémregények, gyilkosságok és büntettek hosszú sora bontakozik ki Berthold Jacob újságíró elrablásával kapcsolatban

A náci-kémhálózat minden eddigi spionrendszert felülmul kezgyetlenségében. Mit tartalmaz Svájcban Németországba intézett jegyzéke?

Párizs, április 6. Londonban meg vannak győződve arról, hogy a német kormány nem fogja figyelembe venni a svájci kormány jegyzékét, amelyben Berthold Jacob azonnali szabadlábra helyezését és kiadását kérte. Motta svájci elnök hiába fog hivatalozni az 1921-ben aláírt német-svájci döntőbírói szerződésre. A német kormány ennek ellenére is letartóztatásban tartja Berthold Jacobot, akit hazatérésére nem enged ki Svájcra. A német kormány ennek ellenére is letartóztatásban tartja Berthold Jacobot, akit hazatérésére nem enged ki Svájcra. A német kormány ennek ellenére is letartóztatásban tartja Berthold Jacobot, akit hazatérésére nem enged ki Svájcra.

rás író, hogy alaposan nézzék meg, mivel állanak szóba.

Wesemann beismerte, hogy Baselbe csalta Jacobot, hogy aztán ott átadja a német hatóságok kezébe. Hogy Jacobot átvitték a határon és nem a maga jószántából utazott be, azt Jacob közismert óvatossága igazolta, akit 1932 óta nem volt hazájában és tudta, milyen sors vár rá, ha visszatér.

A svájci jegyzék pontjai Az elrablást Wesemann és két társa hajtott végre. Az egyik: Richter, aki Maunz és a másik Krause és Ottó néven ismeretes a kémek alvilágában. Ezek még február 26-án elhatározták, hogy elszöktetik Jakobot. A német kormányhoz intézett svájci jegyzék azt is közölte, hogy Maunz a rablást követő napon telefonbeszélgetést folytatott a garázzsal, ahonnan az autót kölcsönözték

A síkkasztó baiaimarei állomásfőnök a tábla előtt

Izgatottságában rosszul állította ki a hamisított jegyet és így rajtaverzett

Oradea, április 6. Az oradeai tábla érdekes bűnpert tárgyalta tegnap délelőtt. A vádlottak padján Toma Zbuciu volt baiaimarei állomásfőnök ült, akit síkkasztással és okirathamisítással vádolt meg a zalauai ügyészség. Zbuciu, 1933 elején menesztették állásából, de azért továbbra is az állomás épületében lakott és gyakran beült a pénztárba, hogy eldúskuráljon a pénztárossal.

Egy alkalommal 40 tagú munkáscsoport jött a pénztárhoz s ott Zbuciuat kérték meg, hogy állítson ki Hunead megye határáig egy kollektív vasuti jegyet.

A pénztáros éppen nem tartózkodott a közelben Zbuciu sietve kiállította a jegyet s a jegyért járó 7000 lej is felvette. Az-

és közölte, hogy az autót Loerich határvároskában kaphatják meg. Március 9-én lépték át a határt olyan gyorsasággal, hogy a határőrök nem tudták megakadályozni. Ez a törvények nyílt megszegése volt és a svájci hatóságok nem kételkednek benne, hogy a német határorség előzetesen értesítve volt a készülődő eseményekről. Wesemann kijelentette, hogy csak abban az esetben vall, ha meg fogja ismerni a német kormány álláspontját ebben a kérdésben. A jegyzék arról is beszél, hogy a sorompó sokkal előbb nyíltva állott, ami annak a jele, hogy készültek a szökésre.

Az angliai kettős gyilkosság

Ehhez kapcsolódik be az a jelentés is, amit az Uj Kelet tegnapi számában közlünk. Meggilkolták Londonban Dora Fabian ismert feminista agitátornőt és Mathilda Wurmot, akik mindketten szocialista emigránsok. A gyilkosságok óriási megröbbenést keltek Angliában. A két nőnek ugyanis pontos bizonyítékaik voltak a Jacob-féle elrablásról. A két emigráns napok óta követelték ismeretlen egyén, akiket nem találnak sehol. Dora Fabian még délután adatokat szolgáltatott a Jacob-ügyről és este mindkettőjüket megmérgezte találták lakásukon.

Párizsi jelentés szerint az Eche de Paris közli, hogy Mauz kapitányi rangban szolgált a német hadseregben és azonos azzal a személlyel, akit 1934-ben Hitler küldött Franciaországba, hogy ott a francia frontharcosokkal tárgyalásokat folytasson.

TUNGSRAM



DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

valahic usj frontharcosai között. Az uj politikai pártállás hívei ekkor külön küldöttek hódoló táviratot Vaidának és attól kezdve a legszorgalmasabb módon ugynevezett „felvilágosító“ munkát végeztek, a szervezet engedélye nélkül, a muresme-gyei falvakban a numerus valahicus jeiszava mellett. Targumuresi orvosok, ügyvédek és tanárok, a numerus valahicus apostolai sorra járták propagandabeszé-deikkel a falvakat, ahol igen sok papot is igyekeztek megkörnyékezni.

A szervezetnek természetesen tudomására jutott a tiltott propaganda és tegnapi ülésén drákói határozatot hozott. Határozati javaslatában kifejtette törhetetlen hűségét a párt központi politikájára és Mihalache, nemkülönben Maniu mellett, majd azokat, akik a numerus valahicus zsoldjába szegődtek, kizárja a pártból. A kizárások sorában: dr. Al. Ceusanu regheni ügyvéd, volt képviselő, dr. Valentin Man, dr. Domitian Baciu és dr. Varga ismert kisebbségi praxissal bíró és állami tisztségeket betöltő targumuresi orvosok, Th. Podariu, Flore Al. Gheorghie és Tarnaveanu tanárok szerepelnek. (b. b.)

ÖREG EMBER GYOMRA RITKÁN JÓ: ÉTKEZÉS ELŐTT EGY KOCKA CUKRON PÁR CSEPP DIANAVIN SÓSBORSZESZ POMPÁS ÉTVÁGYGERJESZTŐ



Freund Leo nagyszerű Chopin-koncertje Timisoaran

Freund Leó, a neves zongoraművész, hét-főn este önálló hangversenyt adott Timisoaran, mely felejthetetlen élménye marad műértő hallgatójának. Az egész világon egymást követik a Chopin-ünnepségek és Freund Leó is Chopin legszebb műveiből állította össze műsorát. Nemcsak saját művészetét csillogtatta, hanem Chopin, a nagy zongorajutó csodálatos géniuszát is. Freund Leó ma már nem a temperamentum fokozásával és technikai fogásokkal akarja elbűvölni hallgatóját, hanem a komoly kiforrott művész mindent megértő jóságát és címlyülését adja játékában. Nagy technikai tudása a lélek kifinomult, átszellemült megértésével párosult. Kevesen érzékeltették és értették meg a zenepublikummal Chopin művészetét oly melegséggel és közvetlenséggel, mint Freund Leó. A timisoaraiak büszkéek is voltak Freund Leóra, ki körökben fejlődött nagy művészé. A színházat megtöltő közönség lelkes tetszésével adott többször kifejezést, majd a műsor végén valóságos tapsorkánál kész-tették a művészt két műsoron kívüli rá-nalásra. Pap István

Kizárta a muresmegei nemzeti parasztpárt azokat, akik a numerus valahicushoz csatlakoztak

Orvosok, ügyvédek és tanárok szerepeinek a kizártak listáján

Targu-Mures, április 6. (Az Uj Kelet tud.) Általános érdeklődést váltott ki nemcsak Targu-muresen, de az egész megyében az a határozat, amelyet tegnap a muresmegei nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottsága hozott és amely talán a legelső hasonló döntés az egész országban. A méltán érdekes határozatnak, még érdekesebb előzményei vannak:

Köztudomású volt, hogy a muresmegei nemzeti parasztpárti szervezet a legegységesebb az országban. Bár a szervezet elnö-

ke, dr. Vescan János volt vármegyei prefektus és dr. Popescu Adrian szenátor, a legfelsőbb intimusai voltak Maniu Gyulának, akivel heteket töltöttek minden évben Sovatan, mégis amikor Vaida Sándor pártgyűlésre érkezett a székely fővárosba, őt is a legnagyobb tisztelettel fogadták és hallgatták.

Ezért hatott kinosan pár héttel ezelőtt az a gyűlés, amelyről az Uj Kelet is részletesen beszámolt és amelyen kitört az első harc, a párthoz hű tagok és a numerus

Az Erdélyi és Bánáti népi-kisebbségi újságíró szervezet KÉSZPÉNZSORSJÁTÉKA

Egy sorsjegy csak 50 lej

Nyeremények:	
Főnyeremény	Lei 250.000
Nyeremény	Lei 50.000
2 drb. 25.000 lejes	Lei 50.000
4 drb. 10.000 lejes	Lei 40.000
stb.	stb.

Muzás 1935 május 12-én.

A nyereményeket és azok kifizetését garantálja

BANCA ILIESCU S.A. Cluj

Központi sorsjegyjároda: Cluj, Str. Regina Maria 42. Postai csekk 40.050.
Postai megrendelést azonnal teljesít.



Wesemann aznap este visszatért Báz-be, majd néhány nappal ismét Németországba ment. Március 26-án Asconába való visszatérése alkalmával letartóztatott. Bizonyosodott, hogy Wesemann pénzeket kapott a Gestapótól különösképpen fontsterlingre kiállított csekket inkasszált.

Nemzetközi küldöttség tiltakozott Berthold elrablása miatt

A londoni német követségen nemzetközi küldöttség gyűlt össze a napokban, hogy tiltakozzék Berthold Jacob elrablása ellen. A küldöttséget a követség főtanácsosa, Bismarck herceg fogadta, aki kijelentette, hogy nem áll módjában más felvilágosítást adni, mint amelyet a német kormány adott. A küldöttség hét nemzet tagjaiból tevődött össze: egy francia, egy angol, egy svájci, egy csehszlovák, egy amerikai, egy svéd és egy holland a tagjai, akik felhívták a főtanács figyelmét arra, hogy a világ közvéleményében milyen katasztrofális visszahatást kelt az elrablás híre. A svájci delegáció a maga országa nevében különösképpen rámutatott a történelem súlyosságára.

Párizs, április 6. Wesemann legutóbbi vallomása és a Gestapo működésének napvilágra került részletei, Motta svájci köztársasági elnök bátor magatartása nagy mértékben foglalkoztatják a francia közvéleményt. Louis Lefur professzor, a párizsi egyetemi nemzetközi jogtanára, kijelentette, hogy a svájci kormány teljes joggal fordulhat a hágai döntőbírószághoz, azonnali elégtételt kérve az elszenvetett sértésért. Az a tény, hogy német ágensok behatoltak Svájc területére, hogy Berthold Jacobot elrabolják, Svájc területi autonómiájának súlyos megsértését jelenti és ebből a szempontból teljesen lényegtelen, hogy az illető svájci állampolgár volt-e, vagy sem.

Basel, április 6. A Neue Zürcher Zeitung herikai jelentés szerint Berthold Jacob-ot a Columbia házban levő börtön egyik külön cellájában tartják fogva. Egy magánember, aki meglátogatta a foglyot, elmondta, hogy Jacob rendkívül sápadt s édes. Fizikailag leirhatatlanul gyenge állapotban van. Tudja már, hogy meg fog kelleni jelennie a vérszótörvényesség előtt, amelynek eljárása igen rövid. Wesemannról szerzett adatok megerősítik azt a megállapítást, hogy ez az ágens egyike a legáljasabb és legközönségesebb lönyeknek. Valamikor szocialista volt. Mindenáron pénzre akart szert tenni és ezért kész volt egy venezuelai nőt feleségül venni, aki nálánál tíz évvel idősebb. Midőn másodikori nőülésére került sor, a katolici-zmusra is áttért. Ekkor lépett Nikolai ezredes szolgálatába, aki már husz éve a kém-elhárító osztály főnöke a Reichswehrben. Maga Nikolai akarta, hogy Jacobot öve hozzák be Németországba. A Strasburgba menekült újságíró az első külföldi áldozata Nikolai ezredesnek. Hans Theodor Joel emigráns író a Weltbühnében figyelmeztet minden emig-

ben. Lelkünkölől ál-
virága, kiknek Is-
Israel újjászülése
röviden, életük egyet-
legyenek sajátos
legyenek áldottak
ért, melyet az or-
ék. Amióta a „Pon-
működését meg-
sérték és látjuk,
szászokhoz, da-
knek, melyeket az
szerveztek. Tizenhá-
róbáltatáson mentek
rtán. Kezük, mely
főlépítésén fárado-
tisza szívük, mely-
rdoztak, vágyakoz-
szent-földön „Israel
süljanak meg. — el-
thonban Israel gyűl-
gét, Mózes Töráját
enek szüntelenül.

harcosainak, a Tö-
osportja működésé-
hajtjuk meg előtt-
Támogassuk őket,
ból erőt és bátorsá-
kettőzött erővel ha-
uton és a szentség
és dicsőséggel gya-
kájukat.

lelkünkét és báto-
Azon a héten, me-
ertetésére szemelték
azon úriügy nyujt-
et, a mi drága gyer-
meg Israelben, hogy
nkra az ország épi-
vel, évezredek szel-

plomáinkban ezen
asásánál számukra

rökökkel Törájához
szeretettel őrzitek,
meg ezen ifjúság ere-
hogy magának egy
sídóság tisztá, szent
oroszágában, me-
megváltója adott
e, a szent földön a
elülthesse. Befel-
„Poel Hamizrachi“
éremnek, segítim-
Szereettel és nagy-
tik szívem mélyétől.

chak Hakohen Kuek
főrabbi.

ni még jobb!

szereinek jól emni.
ezek közül, akik
étkezés után nem
ezrei megszabadul-
llemtelenségeitől a
nkénti használata
nyomban ható szer-
véstől eredő összes
gyomorsav tullen-
vált gyomor, ami
fejféjást és idővel
elő, nyomban eny-
Magnesia Bisurata-
bevétele által. Két-
ellemenlen érzés, a
a gázok, mint egy
Magnesia Bisurata
ortárban és drogé-
nagyobb, gazdasá-
0 lej

ש
árunk,
és
szola
kaphatók:
ÉREK
4-71

Kizárta a nemzeti parasztpárt a Vaidacsoportot

D. R. Ioanitescu, Emil Hatiegan és Voicu Nitescu helyét másokkal töltötték be a pártvezetőségben. Drákói szigorúságu határozatokkal torolja meg a nemzeti parasztpárt az egységbontókat

Vlad Aurel tagja marad a pártnak?

Bucuresti, április 6. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este hat óraker a nemzeti parasztpárt vezetősége folytatta tanácskozását és a következő hivatalos kommunikát adta ki:

„A nemzeti parasztpárt állandó tanácsa a következőket határozta el:

Nem engedi meg a párt keretei között párhuzamos szervezetek működését és pártönkivülieknek tekinti azokat, akik alapszabályszerű kötelezettségeitől eltérnek.

Április elsejéig valamennyi szabályszerű pártalakulat köteles volt a végrehajtó bizottság március 21-i határozatának megfelelően véglegesen megállapítani a párt tagjainak helyzetét.

A pártvezetőség megállapítja, hogy a végrehajtó bizottság határozatának pillanatában megállapított helyzet még ma is ténylegesen fennáll, a fenti határozatot életbe lépteti és tudomásul veszi a szabályszerű megyei szervezetek megállapítását. Egyben ratifikálja a pártvezetőség azokat az intézkedéseket, amelyek kizárták a pártból az alapszabályszerű kötelezettségeket megszegő elemeket.

A pártvezetőség elhatározta, hogy a központi végrehajtóbizottság legközelebbi ülésén javasolni fogja az elnöki tanácsban megüresedett helyek betöltését. Addig is D. R. Ioanitescu helyébe Macarescu Georgot Voicu Nitescu és Emil Hatiegan helyébe pedig Ghita Crisant és Valer Moldovant neveztek ki.

A pártvezetőség április 22 és 23-ra Bucurestibe összehívja a párt országos kongresszusát. A vezetőségi határozat egyben feloszlatta a ramniculsarati és a brasovi pártszervezetet és annak vezetőségét elmozdította.

Konfuzió a 11 volt miniszter aláírása körül

A Dimineata feltűnő érdekességű cikkben számol be arról, hogy Aurel Vlad, aki a numerus valahúcus mozgalom megindulása óta a volt miniszterelnök mellé csatlakozott, megmáskosította volna elhatározását és tagja marad a nemzeti parasztpártnak. A lap szerint már amikor a tizenegy volt miniszter aláírta Vaida manifesztumát, két

politikus akadt, akik állítólag baráti körben kijelentették, hogy csak személyi rokonszenvüket akarták kifejezni Vaida iránt, de nem csatlakoznak politikai akciójához. Így például azt mondták, hogy I. Gr. Periteanu a regábeliek közül és Aurel Vlad az erdélyiek közül ehhez a kategóriához tartozik.

Megjelent azonban a manifesztum, amelyet tizenegy miniszter aláírt, köztük Periteanu és Vlad is. De akkor is folytatódott a suttogások, hogy a manifesztumot csak egy ember fogalmazta a többiek hozzájárulása nélkül és így történetelt meg, hogy az aláírások között Gr. Periteanu volt, nem pedig I. Gr. Periteanu, ahogyan a volt miniszter a nevét rendszerint jegyzi és Costica Anghelescu, nem pedig Constantin, ahogyan a volt bankormányzó alá írta a nevét.

A devai határozat

A hírek még nem kaptak megfelelő megerősítést, ami azonban Vlad Aurel illeti, most Devaról érkező hírek, mely megerősíteni látszik ezt a feltevést. A Hunedara megyei nemzeti parasztpárti szervezet ugyanis Pop Iustin elnökletével és dr. Victor Deleu jelenlétében ülést tartott, amelyen Deleu átfogó politikai expozét tartott. Ennek kapcsán bejelentette Deleu, hogy meglátogatta Aurel Vladot, aki felhatalmazta, közölje a tanáccsal azt a kívánságát, hogy az egész megyei szervezet csoportosuljon Pop Iustin alelnök körül, akinek az alapszabályokban van lefektetve az a joga, hogy a pártszervezetet vezesse. Deleu kijelentette, mélyen meg van győződve, hogy Vlad Aurel nem fogja elhagyni a pártot és rövidesen ismét visszatér annak kereteibe. A tanács bizottságot választott, amely fel fogja keresni Vladot, hogy a pártban való megmaradásra rávegye.

A tanács tagjai ezután hódoló levelet küldtek Mihalachenak, Maniunak és Popovicinak, amelyben tudtul adták, hogy az egész hunedorai szervezet egységes maradjon a központi pártszervezet programjához és fegyelméhez.

Rekord repülőgépek, üveg-acél utak, cseppfolyós gyümölcs és gyűrhetetlen selymek a májusi Budapesti Vásár szenzációi

Április 23-tól érvényes a vásár utazási kedvezménye

(Budapesti tudósítónktól.) Budapestben ez évben 30 éves jubileumára készül a Nemzetközi Vásár. Ipar, kereskedelem egyaránt ünnepélynek tekinti ezt az eseményt. Egy ország erőfeszítéséről van szó, mely a május 3—13. között megtartandó vásár keretében be akarja bizonyítani nemcsak, hogy életképes, hanem hogy állja a versenyt és nagyot fejlődött, különösen az utolsó 10 év alatt. Azt lehetne mondani a budapesti vásár ezuttal a szenzációk gyűjteménye.

Csak néhányat ragadunk ki, ujjat, eddig ismeretlen látványosságot. Magyarország nagy, alapvető iparágai, a vasipar, a textilipar, az építőipar, a vegyipar, a bútortipar és az élelmiszeripar bemutatója mellett, külön kiállítást rendeznek a légi közlekedés népszerűsítésére.

A repülőgép kiállításon kizárólag olyan gépeket mutatnak be, amelyek világrekordokat értek el.

Magyarország legnagyobb iparága az élel-

miszeripar. Az ipari termelés fele ezekre az üzemekre esik. De a vásáron ez az iparág sem elégszik meg közismert világmárkájának bemutatásával. A különlegességek helyezi a fősúlyt.

A vásár közönségének májusban főtt kukoricát, friss mustot és mint legújabb szenzációt: „cseppfolyós gyümölcsöt” kínálnak.

A magyar kormány és városok nagy utépitési beruházásokra készülnek. A vásár ennek az ügynek külön csoportot szentel. Itt is a különlegességek dominálnak, az üvegből, acélból, gumiból készített utasok. A textilipar ma az ország egyik leg-hatalmasabb, legtöbb munkást foglalkoztató iparága.

A magyar ipar, a textilgyárak legújabb szenzációját, a gyűrhetetlen műselyem anyagokat a vásáron mutatja be először a hölgyközönség és a női szabók előtt.

Egyik kövér nő elmondja a másiknak hogyan fogyott 12 kg. és 700 gr.-ot 14 hét alatt

A kövér nők között igen szoros barátság áll fenn. Mindannyiukat ugyanaz a közös ellenség támadta meg, egy ellenség, amely megfosztja őket vonzóerejüktől, megnehezíti aktivitásukat és igen sokszor még egészségüket is fenyegeti. Ime egy levél, amelyben egy kövér nő egymásik éppen olyan kövér nőnek elmondja, hogyan szabadult meg a felesleges hájtól teljesen új és hatásos módszer által:

„Reuma ellen Sels Kruschent szedtem és most minden reumatikus fájdalmamtól megszabadultam. Néhány hónappal ezelőtt egy barátóm ugyanezt a gyógyszert kipróbálta kövérség ellen. Ezzel a kísérlettel lecsökkentette a testsúlyát 12 kg. 70 gr.-mal 3 és fél hónap alatt azzal, hogy minden reggel egy kanál Sels Kruschent szedett meleg vízben. Miután négy üveggel szedtem, a napi adagot a felére csökkentettem. Én most ugyanezt a módszert alkalmazom, mert túlságosan kövér vagyok. Mindössze két üveggel szedtem eddig az előirt adagolásban és kgr. 536 gr.-t vettemtel főlös testsúlyomból. Tovább is használok Sels Kruschent nagy figyelemmel és legnagyobb megelégedésemre”. J. H. M. Kisasszony.

Ha valaki naponta Sels Kruschent szed, a

A vásáron mint családiházat is építenek. A legolcsóbb tervek és a legjobb minőségű anyagok felhasználásával. S emellett a vásár még számtalan egyéb külön akciót is rendez, látványosságokat, amelyeknek megtekintése napokat vesz igénybe.

A vásár szervezése befejeződés előtt áll. Május 3-án nyílnak meg kapui. A 24 órában 33—50 százalékos utazási és vi-



felesleges anyagok legapróbb része is, a veszedelmes savak, valamint a hízaló anyagok kiválasztódnak szervezetéből. A gyomor, máj, vesék és belek rendszeresen kezdenek működni, míg a tiszta és friss vér, amely a vitális Kruschen-sót tartalmazza, a test minden részébe elhatol. Ezután áll be a „Kruschen érzés”, friss egészség, aktivitás, amely visszatükröződik a ragyogó szemekben, a tiszta arcokban, az általános életkedvben és a kellemes külsőben.

Sels Kruschent több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszertárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

zumkedvezményt biztosító vásárigazolvány a menetjegyirodánál és a vásár szinte minden városban létesített képviselőinél már rendelkezésre áll. Rengeteg országból, városból külön vásárvonatokat is indítanak. Budapest óriási idegenforgalomra készül. Méltón akarja fogadni a 30 éves jubileumát ünneplő árumintavásár külföldi vendégeit.

„Palesztina a pártok fölött!”

ezzel a jelszóval indulnak az amerikai cionisták a legközelebbi kongresszusra

Newyork, április 6. A napokban vette kezdetét a newyorki Pennsylvania-szállóban az amerikai cionista szervezet évi konferenciája, mely főleg a legközelebbi cionista kongresszus kérdésével foglalkozott. Az amerikai cionista szervezet végrehajtó bizottsága jelentést terjesztett a konferencia elé a cionizmus politikai helyzetéről, hangsúlyozván, hogy az amerikai cionisták delegátusai olyan programmal kell hogy induljanak a kongresszusra, mely alkalmas lehet az erők kiegyen-

súlyozására. Az amerikai cionisták jelszava a 19. kongresszuson „Palesztina a pártok fölött!” kell, hogy legyen. A vezetőség javaslata szerint az amerikai cionista delegátusok az alábbi három követelményt kell hogy magukévá tegyék: 1. nem csatlakozhatnak sem a jobb- sem a baloldali szélsőségekhez; 2. kitartanak az általános cionizmus mellett; 3. sikraszállanak egy a pártok koalíciójára támaszkodó cionista ekzekutív alakításáért.

„Gömbös sváb származású és Hitlerrel rokonszenvezik” — írja a Manchester Guardian

A magyarországi svábok vezetője tiltakozását fejezte ki a magyarországi választások miatt

London, április 6. A New Statesman, kapcsolatban a magyarországi választások eredményeivel, azt írja, hogy Gömbös sváb származású, aki elsősorban Hitlerrel rokonszenvezik és a nemzeti szocialista mozgalmat támogatja.

Egyidejű budapesti jelentés szerint dr. Kiissbach, a magyarországi svábok vezetője, til-

takozását fejezte ki a lefolyt választások ellen, hol a német választókat megakadályozták szavazójogaik szabad érvényesítésében. Kiissbach szerint a múlt vasárnapi választások eredménye nem fedi a tényleges helyzetet.

Budapest, április 6. Ma megkezdődött a szavazás. A választók érdeklődése élénk.

Popovici és Cihosky meghívást kaptak, hogy védekezzenek a kamara előtt

Tui hosszúra nyulik megint a Skoda-ügy tengeri kigyója

Bucuresti, április 6. A Dimineata foglalkozva a Skoda-ügyben benyújtott Grigorescu-féle javaslattal, közli, hogy a kamara szekciói módosították a javaslatot, amennyiben törölték azt a részt, amely jogot ad a semmitörvényességnek a vizsgálat kiterjesztésére esetleg más bírók ellen is. Ezt a pontot alkotmányellenesnek tekintették, mert az alkotmány szerint a parlamentnek közölnie kell a legfelsőbb bírósággal azoknak a minisztereknek a nevét, akik ellen a vizsgálatot le kell folytatni.

A határozatot viszont kibővítették azzal a javaslattal, hogy Cihoski tábormok és Popovici Mihai vagyona a törvényes ellenőrzésnek vetessék alá, vagyis igazolniuk kell vagyonyuk eredetét.

A javaslat előadója, Leon Gregorescu, tegnap este beterjesztette az előadói javaslatot a kamarához. A javaslat parlamenti vitája április 12-én kezdődik.

A Dimineata megjegyzi azt az érdekes tényt, hogy a liberálisok ismert jogász-tagjai közül — Bentoiu, Asnavorian, Vantu — egyik sem vállalkozott az előadói szerepre, amelyet felajánlottak számukra. Mint már közöltük, egy másik módosítás a javaslatnak arról szól, hogy a törvény elé utalt két miniszter szóval, vagy írásban védekezhet a kamara előtt. Saveanu elnök ilyen értelemben tegnap meghívást intézett Popovici Mihaihoz, aki képviselő és Cihoski tábormokhoz, aki szenátor.

A ZSIDO ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A WIZO világkonferenciája Tel-Avivban

Vasárnap este. A világ legkülönbözőbb országaiból összesereglett hölgyek elegáns galériája, a Jisuv előkelőségei, a palesztinai szervezett zsidó nők ismert vezetői a tel-avivi Tarucha felé özönlenek. Nincs ugyan mintavásár, de azért a tel-aviviak érdeklődése érthetően odakoncentrálódik. Az átalakított és kibővített olasz pavillonban ma este nyílik meg a Wizo első erעי világkonferenciája. Nincsenek a zsidó nők, de az egész Jisuv életében is nagy esemény ez a konferencia. Mindenki tudja, mit jelent a Wizo az országépítésben és mit várhat még a cionizmus a cionista nők világszövetségétől.

Az olasz pavillon ünnepi díszben áll. Fény és ragyogás köröskörül. Kék-Fehér színek és virágok, amerre csak nézel. A tribün felett Herzl életnagyságú képe. Szemben vele piros zászló lobog. A teremben mintegy háromezer ember szorong. Ünnepi hangulat, feszült várakozás, kipiált arcok, pazar elegancia, ragyogó estélyi ruhák.

A megnyitót az emelvényen megjelenik az Ekektívé, a Moacat Hapalot tagjai, középen dr. Vera Weizmann és Dávid ben Gurion foglalnak helyet. Hatalmas taps és ünneplés fogadja őket. Ebben a lelkesedéstől fűtött atmoszférában nyitotta meg Hadassa Sámuel asszony a Wizo első palesztinai világkonferenciáját. Keresetlen, meleg szavakból áll a megnyitó beszéd. Elmondja, hogyan kezdődött a zsidó nők mozgalma 15 évvel ezelőtt. Kis csoport indult el a nehézségek útján. Kevesen voltak. Mennyi küzdelem, erőfeszítés rejt magában ez a 15 év. Hány nehézség és megpróbáltatás kellett keresztülmenni a mozgalomnak, míg ideig jutott, hogy megrendezhette első erעי világkonferenciáját. Egyszerű szavakkal beszél a jelenről is, a Wizo nagy-szerű teljesítményeiről, az elért eredményekről. Hangsúlyozza a nemzeti alapok és a nemzeti kolonizáció fontosságát és végül hitet tesz amellett, hogy a cionista megvalósulásban, a zsidó jövő egyik legfontosabb tényezője a zsidó nő.

Tel-Aviv város nevében Diezengoff főpolgármester helyettese üdvözölte a konferenciát. Tel-Aviv köszönetét tolmácsolta a Wizonak, hogy ide jöttek és ebben a szép heber városban tartják meg konferenciájukat.

— A szavak nem fejezhetik ki mindazt — mondotta, — amit a Wizo az Országért tett. A Wizo-asszony nagy feladata még csak ott kezdődik, ahol a „binjan arec“ végződik. A család körében, a tömegekben, a gyermeknevelésben, az egészségügyi szolgálatban — ott találjuk a zsidó nőt. A nép nevelése — ez a zsidó nő nagy alkotása, mely történelmivé teszi a nevet.

Rebeka Sieff a londoni exekutív tagja beszél ezután. Angolul. Sokan nem értik, a melegség, a lelkesedés azonban, mely szavaiból sugárzik, megértetik azokat is, akiknek az angol szöveg idegen.

A palesztinai dolgozó nők üdvözlése

Rachel Katznelson, a „Davar Hapalot“ (munkásnők szava) szerkesztője a Moacat Hapalot nevében beszél. Elismeréssel adózik a Wizo-nők munkájának. Köszönetet mond a galut cionista asszonyainak az áldozatkészségért és munkáért, amit az Erec szolgálatába állítottak. A Wizo párhuzamosan halad a Moacat Hapalottal, a munkásnők tanácsaival. Az országépítésben, a nevelőmunkában, a heber nyelv terjesztésében, a hacsarah és allija kérdéseiben a Wizo nyújtja a legadaadobb segítséget a dolgozó zsidó nőnek.

Hasonló szellemben beszél Henriette Szold is. Finom, disztintív jelenség. Az őshajzu nagyszony, aki egyik vezetőegye-nisége a Jisuv politikai életének, aki ma is

páratlan agilitással dolgozik a német zsidó telepítése terén, szeretetteljes szavakkal köszönti az Erecben a galuti cionista nőket.

Léb Jaffe, a Keren Hájesszod direktóriumának nevében üdvözli a konferenciát. A zsidó nő — mondotta — már a kezdetben, a régi nehéz időkben kivette részét az országépítő munkából. Ma, 15 év után is ugyanazzal az áldozatkészséggel találkozunk a zsidó munka minden terén. A házban, a mezőn az eke mellett, az iskolák katedráin, a kórházakban szeretettel és lelkiismeretességgel dolgozó zsidó nőket látunk. Munkátokat eleinte kevesen értették meg, de ma elismerés és megbecsülés a részük. Energiát és önbizalmat öntöttek minden zsidó szívbe. Munkátokat kitartással végezte, áldott legyen törekvéseik, legyetek továbbra is jó szelleme az ország-nak és a népnek.

Nathan Bisztricki, a Keren Kajemeth üdvözlését hozta. Nincs sok új arc közöttünk — mondotta. Ismerjük egymást és egyes vagyunk. Egy szív dobog bennünk ezen a konferencián. Zsidó asszonyok, ti vagytok a politikamentes országépítő munka hordozói, rátok nagy feladatok várnak még a cionizmusban. Van Erec (or-

szág) és van Jisraél, de nincs még Erec-Jisraél. A népnek és az országnak egybe kell fornia. Szinte egyedüliek vagytok, akik politikamentesen akarjátok megvalósítani Erec Jisraélt, munkátokat siker kórónázza.

Nahum Szokolov, és Lady Sámuel üdvözlővirárait olvasták fel ezután, majd Haiperin asszony a Hadassa nevében üdvözli a konferenciát. Rámutat arra, mit végzett a Wizo és a Hadassa az Erecben és a galutban. Össze kell gyűjtenünk az erőket — mondotta — és tartalmat, célt kell belevinnünk az életünkbe. A Wizo 15 éves, a Hadassa 23. Mindannyian életfel-tételeket teremtünk a munka minden ágában. Nagy a feladatunk, felelősségteljes a munkánk. Neveljük gyermekeinket, ápoljuk és építjük az országot. Haladjunk továbbra is ezen az uton.

A cionista exekutívé üdvözlése

Ezután Dávid ben Gurion, a munkásság vezére, az exekutívé tagja emelkedik szó-lásra. Csodálatos jelenség — mondotta, — hogy törékeny, gyenge nők milyen energi-usak és tehetségek tudnak lenni a cionista harc frontján. A mezőn, a városban, a falun, az iskolában, a betegék mellett, a házak építésénél, a gyermekek nevelésénél egyaránt megállják helyüket. Wizo női, sokat adtatok már az országnak, de még többet kérünk és várunk tőletek a jövőben. Az új nemzedékre a miénknél is nagyobb feladata hárul. Zsidó anyák, a ti

kezetekben van az új nemzedék nevelése. Folytassátok áldozatkészséggel, szívvel és lélekkel produktív munkátokat, mindannyiunk áldása kíséri benneteket.

Ben Gurion után dr. Weizmann Chaim beszélt. Ahitattal hallgatta mindenki.

— Nézem a munkátokat. Kicsi csoporttal kezdtétek, de fel tudtátok fogni hivatástok nagyságát és ezért lettetek nagyok. Olyan lehetőségek nyíltak, amelyekről évekként ezelőtt nem is álmodhattunk. A Wizo mindenütt megtalálta a maga helyét. Ti vagytok az új allija lelke, a kolonizáció és népnevelés hordozói. A kapcsolat kiépítői vagytok a nép sorai között, egyengetői vagytok a normális élet felé vezető utnak. Ez a legnagyobb, amit tesztek. Ebben az órában kérek benneteket, vigyetek még több lelkesedést és tartalmat munkátokba. Fontos a ti munkátok nekünk. Fontos, amit konyhában végezték, talán a legfontosabb, ha meggondoljuk, mit jelent a helyes táplálkozás az építőmunkában, klimatikus és egészségügyi vonatkozásban. Fontos a munkátok a mezőn és a városban. *En a mezőt szeretném átvenni a városba és nem a várost a faluba.* A falusi munka, a földmunka a mi jövőnk bázisa.

A megnyitó ülés a Hatikvah hangjaival ért véget.

Másnap megkezdődtek az érdemleges konferenciái tárgyalások. Dr. Vera Weizmann, Ada Fischmann és Nadja Stein tartottak referátumokat.

Pollák Rachel

Erdélyiek purimja Tel-Avivban

Bizonyára nem mondanék újat senkinek, ha megpróbálnám leírni, mit érezünk, amikor Erec Jisraél partjára lépünk, vagy amikor Tel-Avivba érkezünk. Oly sokat beszéltek és írtak már erről az érzésről. Aki személyesen éli meg, annak új, de amit elmondanánk vagy megíránk róla, nem tűnne újnak, elűtőnek attól, amit már oly sok embertől hallottunk.

S talán sablonos is ma már ezekről a szentimentumokról sokat beszélni. Két-ezer évig szokatlan és szokatlanságában megható dolog volt Erec Jisraélbe utazni, látni az országot, látni a tengerről partjait és járnai az útjait. Ma már kezdnek ugy járnai a zsidók Palesztinába, mint ahogy az emberek hazajárnak. És a hazajárás — bár megható, megindító valami, — mégis oly természetes és magátólérté-tődő, hogy banális érzelmi hatásairól sokat beszélni.

Mi még érezzük a hazajárás rendkívül-ségét, szokatlanságát és újszerűségét, de gyermekeink reméljük — nem fogják már érezni. Azok a chalucok, kik velünk utaz-tak, nem voltak meghatva, nem voltak szentimentálisak. Ugy ugrottak le a part-ra, mintha már sokszor csinálták volna ezt az ugrást. Habozás nélkül, természet-es lépés volt ez náluk, mely telve volt öntudattal és biztonsággal.

Purimra érkezünk Tel-Avivba. Itt az Erecben nem egy napot tart ez a „félün-nap“. Eltart egy héttig is. Az első estét baráti körben töltöttük. Rothenbergék vendégei voltunk. Rothenberg József, a szigeti Mizrahi volt elnökének vendég-szertű házában.

Az egykori galuti cionista vezető tel-av-ivi hajléka ünnepi díszben állott. Az erkély virágdíszben és kékfehér színekben, szobák szintén. Csupa virág, kék-fehér szín és zászló a három egymásba-nyíló nagy szoba. Az egész ház és a dísz-es asztalteríték a háziasszony és lányai izlését dicsérik. A vendégek túlyomó ré-sze máramarosi. Részben Erecben letele-pedettek, részben látogatóba jött földiek. Mintegy 20-an lehetünk ilyen látogatók.

Bensőséges és felszabadult, hamisítat-

lan zsidó hangulat uralkodott. Vacsora után szebbnél-szebb héber melódiákat és táncokat adtak elő a Rothenberg-gyere-kek. Horraban járták körül az asztalt és mámoros hangulatban magukkal huzzták az öregeket is. Sohasem hallottam ennyi átszellemléssel énekelni a „Jerusolá-jim ir hakodes“-t, mint ebben a házban. Itt a dal, az ének is felszabadultabb, mint a mi gyermekeink héber éneke a galut-ban. Sok derűt vitt be a hangulatba a háziasszony is, aki nemcsak a rendezés-ben, de a műsorban is résztvett. Eredeti magyar táncokat lejtett legkisebb lányá-val, ki pazar magyar jelmezebe öltözött. Román táncok következtek ezután, majd újra héber táncok és héber melódiák. Az est végén a háziasszony mindenkinek át-nyújtott egy slachmonesz-csomagot.

Az egész est a tiszta zsidó öröm, a mély zsidó vallásosság és nemzeti tartalom felemelő megnyilatkozása volt.

Másnap dr. Pataiék társaságában néztük meg a Tarucha (a mintavásár) szin-terét a fennmaradt pavilonokkal. Az Allenby uton mentünk végig. A tengerig nyúló hatalmas ut virágos és zászlós dísz-ben állott. Nagy diadalkapuk állottak minden utkereszteződésnél és rajtuk kü-lönböző öltözetes képek, festmények, karri-katurák Hámánról, gyermekeiről, stb.

Utközben találkoztunk az ifjúság fel-vonulásával. Az erkélyeken a háztetőkön, az uccán ezrekre menő tömeg szibongott.

A Karneval felejthetetlen élmény. Mondják, hogy sok itt az újságíró, kül-földről is jöttek számosan. Nem való di-lettánsoknak színes riportot írni erről a karneválról, hisz a legjobb riportert sem tudja visszaadni annak teljes szépségét és varázsát...

Tel-Aviv, március végén.

Dr. Danzig Samuné

Üzenet Palesztinába

A Wizo tel-avivi világkonferenciája be-fejeződött. A megállapított időtartam március 24. április 1-ig volt. Bizonyos ér-telemben, ez a konferencia — történelmi esemény volt: a zsidó nők első interter-riónális konferenciája, Erecben. Az ott lévő Wizo delegátusok — kb. 300 — most, a konferencia után, bizonyára a Wizo in-tézményeit látogatják és az Erec többi fejlődő, élettől lüktető faktumait. Ez új-vos, hasznos, mert a személyes megismerés megerősíti és lekötölezi a látogatókat.

Nem szabad és nem illik irigynek len-ni. De most bevallom, az vagyok! Ment-ségemül szolgáljon: az őszinteség. Igen! Irigylem a Wizo hölgyektől, azt a sok meleg, felemelő érzést, amit az Erecben kaptak.

Hogy végre alkalmuk van, mindazon helyeket, amelyek eddig csak képzelt — fogalmak voltak, saját szemükkel látni az ott élő embereket megismerni, akikről gondoskodunk, szervezzük és akiknek igyekszünk újabb és újabb örömeket sze-rezni.

Valahogy úgy képzelem: az itt élvezett

munka — ott tölti el elégtétellel, ott te-szi megelégedetté a cionizmus galuti munkásait, aki viszont úgy érzi; a mult-ban keveset dolgozott — sajnálni fogja, talán lelkiismeretfurdalása is lesz.

Szeretettel és telve kíváncsisággal vár-juk őket vissza, hogy az elbeszéléseikből ha nem is közvetlenül, de legalább köz-vetve, lelki szemünkkel lássuk az Erec rohamos fejlődését és velük örvezzünk a jövő ígéretein.

Bár Magda

A Pionire Und Heller, a Wizo Világszer-vezet hivatalos hetilapjának legutóbbi szá-ma a tel-avivi Wizo-konferencia problémái-nak van szentelve. Kitérő cikkek és kritikai írások tartják, kiemelve azt, hogy óriási jelentősége van annak, hogy a zsidó assz-onyok szervezete, a Wizo az első cionista szervezet, mely legelőször tartotta meg kon-ferenciáját Erec Jisraeleben. A konferencia lefolyásának és plenáris ülésének bővebb ismertetését a jövő heti mellékletünkben kö-zöljük.

ARNOLD ZWEIG:

Chaluc-halál

Az angol hajók érkezéséről szóló hír szájról-szájra járt. A városban mindenütt csak vidám arckokat lehetett látni. A genfi zászlóval ellátott kocsinak jó utat kívántak.

Lassan vágott végig az arab negyeden. Sok arab ismert Philipsthal doktort, sokszor volt segítségére asszonyaiknak és gyermekeiknek. A végzetes napok előtt hálisan köszöntötték őt és később is megdöbbentek volna ezt... Most azonban némán félrefordultak. A Karmel és Kiscen közti rónaságot keresztülzelve chausséen már gyorsabban mehettek. Az uccakeresztesedéseknél rendőrsztrók bukkantak fel, akik hüvös tekintettel, mérték őket végig. Végigkutaták a kocsi fegyver után, bukkantottak a bőrtáskába, felemelték a bőrtáskákat. Irmin igazolta, hogy angol rendőr és azonnal továbbengedték őket. A soffőr kacsintott Mendel Glassnak és jobb jával kihuzott kabátjából egy revolvért. Ugyanekkor kilenvenes tempóban robogtak végig az uccán és ő csak balkézrel kormányozott. A pusztán és a poros hőségben kínos volt az utazás. Nahalában megpihentek egy pillanatra. Aludtejet ittak. Megtudták, hogy a falunak és a lánytelepnek semmi baja nem történt. Bucsut intettek. A legrövidebb utat vették Tiberias felé, bár égette a vágytól meg tudni, hogy az emeki koloniákon mi történt: Bal furia, Kfar Jeladim a gyermekfal, Kfar Jecheskel Ain Charod, Tel. Josef... A zsidó részen keresztül vezető ut biztosabb is lett volna, dr. Philipsthal azonban sietett. Egyedül ő ült a háromórás ut alatt, idegesen, hallgatagon, de nem félelemből... Nazareth, templomaival és szent forrásaival kihaltan merült el a déli hőségben. Az ut hegynek vezetett, ahol megint zsidó részen vágta keresztül. Balra a rónaságon terült el Kana. Az új testamentum levegője áradt itt: Irmin nem értett belőle semmit. Balra felcsillant egy tó, mindnyájukban fellángolt a furdó utáni vágy. Ez Mizpánál volt. Hamar közeledtek Tiberiához, mely falaival, lapos háztetőivel, kupoláival és pálmáival mintegy elmerülni látszott a vízben és semmikép sem akart közelebb kerülni, jóllehet a kocsi gyorsasága nőttönött. A híres szent források elmaradtak jobbra. A szédületesen gyors leereszkedéstől a fiatal Mendel Glass közel volt a rosszul-léthez, szíve a torkában dobogott. A többiek is sápadtak és sárgán kuporodtak a poros bőrrülésen. Mindnyájan fellélegzetek, amikor a kocsi Daganiában a szürkés zöld kazuárok, eukalyptuszok és karsu ciprusok árnyékába bekanyarodott. Megállottak.

Kevesen fogadták őket, egy pár asszony, egy nagy ember kötéllel a kezén. A gazdaság nem tűrte a henyelést: a ciprusfákat be kellett vizezni, a tehenekeket megfejteni, a lovakat gondozni, a gyerekeket ápolni.

Az öreg ember tegnap este a már sötétedő udvarba ment, hogy a kutyát éjszakára szabadon engedje. Egy messze elszórt puská eltévedt golyója eltalálta valahol a bordabarázdák tájékán. A dörmögést senki sem hallotta. Nachman a sebet kezével szorította és igyekezett a házat elérni, de a küszöb előtt összeesett. Csak később találták meg vérbe fagyva.

Most a kis szobájában feküdt. Az ajtó nyitva állott; a gyermekápolónő ült ágyánál, ő volt az, aki be is kötözte. Szakállövezte arcát magasan alátámasztották párnákkal. Szemei lecsukva.

Dr. Philipsthal már sok embert látott meghalni; e vonások láttára azonban félt attól, hogy vizsgálat nélkül is már tud mindent. Az emberek az ajtóban maradtak, ő belépett, pulzusát óvatosan ujjai közé fogta:

— Sok vért veszített! — suttogta a gyermekápolónő szép barna szemeit kutatóan emelve az orvosra.

Dr. Philipsthal gondterhelten bólogt. Aztán ujjait ajkaira tette: aludni kell hagyni az öreget. Az valóban aludt. Kis lélegzet emelte csak a nyitott ingből kilátszó szőrös és kiaszott mellét. Lábujjhegyen kilopóztak a szobából, hogy a be-

teg ébredését ki várják be. Arra az eshetőségre elkészülve, hogy a kötés kicserélése alkalmával a sebet is megvizsgálhatja, dr. Philipsthal előkészítette a magával hozott műszereket. Akár otthon is maradhattunk volna, — gondolta magában. Egy fiatalabbnál talán még ment volna a dolog, de egy hetvenkétévesnél mit sem remélhetünk.

Legyek és moszkikok duruzsoltak az ablak hálóján. Az emberek, a kimerítő ut után, szótlanul könyököltek az asztalra. A kis Mendel Glass elaludt ültében. Mikor lehet lesz megmosakodni és enni valamit?

Késő délután jelezte az ápolónő, hogy a beteg felébredt. Azonnal felismerte dr. Philipsthal; szemei olyan hálisan csillogtak elő kimélyült szemgödréből, mint egy öreg állat. Számen mérnöknek bólintott, Irminre hunyorított ősz szemöldökével s Mendel Glass, aki szerényen az ajtóban állott, barátságosan nézegette. Halk hangon beszélt, lassan, meglehetősen világosan s amellet nehezen szedve a lélegzetet. Miért kellett végtelen embereket idehecelni. „Jól van, jól, — mondta, — az én időm ugyanis letelt már, mire való mindez? — Vonakodott megengedni, hogy a kötsést megújítsák. Az egyik megpróbált tréfálni: „Felviszünk Nachman a magasba, hogy lásd a juhokat, a tehenekeket! — Az aggyastán mosolygott; vékony fütyyszerű hang tört el cserepes ajkai közül. „Engem — mondotta, — engem a mélységbe fogtok levinni a kövek közé. Nehogy elpocskoljakot velem egy darabka termény földet is, halljátok? — Hallgatók. „En szeretem a földet. Szívesen éltém itt“.

Mindnyájan tudták, hogy ez az öreg kiaszott ember hatvan évig dolgozott a földön, előbb Galiciában, aztán itt. Jó husz éve, talán harminc éve is, utitársa a Malária volt, a chinin ize soha nem tünt el szájából.

„Mit akarok még én? — kérdezte később. — Gyorsan meghalok barátaitól körülveve, ez nem fog fájni“. Az öreg paraszat konokfejűségével visszautasította az orvos tanácsait. Hagyják őt békében! „Próbáljátok ki tudományotokat a fiatalabbaknál! — susogta, nehezkésen mosolyogva. Mendel Glassra nézve, azt lát-szott kérdezni, mit keres itt ez az ismeretlen gyerekarc?

Dr. Philipsthal felvilágosította, hogy az ifju azért jött, hogy szükség esetén átengedjen neki a véréből.

Nachman ellenkezése jeléül lassan megmozgatta ősz fejét. „Nem akarom a véredet, fiam! — mondotta, — egyáltalán nincs szükségem arra, hogy újabb vér folyjon. És ti ne keressétek, hogy a golyó honnan jött? Nem kell bosszu, halljátok? Bosszuval és büntetéssel jutott el a világ odáig, ahol ma áll.“

Dr. Philipsthal erősködött, hogy legalább a golyót kellene eltávolítani.

„Magától tovaftutott az“ — suttogta az öreg, — „a föld követte volt és megtette köteleességét.“

Az ápolónő megerősítette: a kötözésnél tényleg nem találták meg a golyót, valószínűleg azért, mert még volt annyi ereje, hogy továbbmenjen.

Lassanként mind több férfi és asszony lépett a szobába. A kvucán hire terjedt, hogy az orvos megjött és hogy Nachman halálán van.

Az aggyastán felnyitotta szemeit. Látta a bajtársai arcát, akikkel hosszú évek óta minden falat kenyeret megosztott, a háboru utáni hét év minden szenvedését és küzdelmét, az ültetvény felvirágzását, ahol nem létezett sem magánjog, sem külföldi birtok és ahol ő, egy a sok közül, napi munkáját végezte. A vége felé azonban nem sokat ért, mondotta, sok bajt okozott barátainak és azok kevés köszönetet kaptak tőle. Többet evett, mint amennyit munkája után megérdemelt volna, azonban ezek a jó emberek nem vették tőle ezt rossz néven.

Valaki felzokogott. Csodálkozva emelte fel tekintetét:

Könnyek, mert ő végre örök pihenésbe vonul? Tekintete Mendel Glassról Loidard Irminre siklott és tovább a barátaira, akik a falhoz zsufolódtak, alig lélegzettek. Őt hallgatták, betöltötték az ajtónyílást, a folyosón lábujjhegyen álltak — ott legalább van hely az ijedségre és gyászra. Könnyek?... De miért?... Az ő elmenetele teljesen rendben volt.

Egy ideig lecsukott szemekkel hallgalt. Mily szemelláthatólag mélyedtek tek be a pofacsontok a barázdás archa, az ott mily hegyesen ugrott elő. „Nincs értelme, hogy utánakutassatok a dolognak“ — szólalt meg, — „az araboknak nem szabad emiatt meglakolniuk! — Ez a

lehetőség nagyon nyugtalanította. Több-ször felemeltette. A sötétképi és felkötött kezű ember lecsitította őt. Elvégre az a buta golyó épp egy sómértől is jöhetett a völgy másik oldaláról, ahol szintén két kvuca terül el. Ez a gondolat megörvendeztette az öreget. „Jó“ — suttogta — „jó!“ — és a férfi keze után tapogatózott, aki neki csak a balját tudta nyújtani. El-sorványodott és kidolgozott ujjai közé vette, „sok köszönet mindnyájatoknak.“ Kö-rül tekintett, feje hátracsuklott és behunyta szemeit. Torkából kis hörgés tört elő, szájaszélén pedig vékony véresík csurgott le... (ford.: ka-lász.)

A Wizo új háztartási iskolájának felavatása

A Wizo hivatalos lapja, a Pionire Und Helfer, mely Grubwieser asszony, a Wizo főtitkárjének szerkesztésében jelenik meg, érdekes, eredeti, palesztinai riportot közöl a Wizo náclátjicháki háztartási iskolájának avatásáról. Az avatónappely fényes keretek között zajlott le és azon megjelentek a Wizo palesztinai vezetői, valamint a Cionista Szervezet és a többi cionista népszervezetek képviselői. Az avatónappelyt Hadassa Sámuel asszony beszéde nyitotta meg, rámutatott a Wizo óriási országépítő jelentőségére és vázolta azokat a feladatokat, amelyeket a Wizo el kell végezzen. Utána Epstein kis-

asszony emelkedett szólásra és a Wizo köszönetét adta át Grasoosky és Meisel Schochat asszonyoknak, akik elavulhatatlan érdemeket szereztek a Wizo első háztartási iskolájának létrejöttében. Beszédében kiemelte, hogy a Wizo kiképző iskoláiban eddig, 12 évi fennállás óta, több, mint 500 leány végzett és ment a koloniákra, hogy munkájukkal és tudásukkal szolgálják az országépítést és a cionizmus céljait. Rebecca D. Sieff tartott ezután lelkes, buzdító beszédet, melynek végzetével, több, mint kétszázterítékes bankett volt.

Karmela

Írta: Dr. L. Goldschmied

Ebéd után látogatónk van. Egy állami mérnök, ki társaságunk egyik nő tagjának rokona, meglátogat bennünket nével és leánykájával. Afuleban laknak. A hivatal Nazaretben van. A mérnök autójával naponta a hivatalba utazik. A kis Karmela — úgy hívják, mert itt Haifában, a Karmelen született — a zsidó iskolát látogatja Afuleban. A kislány kb. 10 éves, élénk, nyílt eszű gyermek. Héberül beszél, ahogy anyanyelvet beszélnek. Anya és apa szintén héberül beszélnek. Így óhaj-tja Karmela. Ebben ő nem ismer tréfát. Tözsgyökeres héberséggel beszél és ötlete-sen. Ahol kifejezést nem talál, ott teremt magának. Ki akarom kérdezni. Hogy hív-ják ott lenn a folyót? Kison. Hogy tud-e valamit róla? Erre a kislány pózba vágja magát és elszavalja nekem Debóra énekét kezdettől végéig olyan páthosszal, mely mély lelki nexusra vall azzal, ki ezt az éneket először dalolta ezen a nyelven, Debóra prófétánővel, ezen anyával Israelben.

Meglepetéséből alig bírok felocsudni. Ilyesmit nem képzeltem. Ha Erec Jisraél-be csupán azért jöttem volna, hogy ezt megérjem, bőven megérdemelte volna a fáradságot. „A kisdetek szájából teremtette Isten az ő erősségét“ így énekelte valaha a zoltárköltő ebben az országban és így éltem én ezt itt át. A szép kék ég, a zöld Kison, az olajfákkal borított Karmel és ez a kicsi zsidó lány összetartoznak, amint hogy a mult és jövő összetartozik. Megígérem Karmela szüleinek, hogy meglátogatom őket, mert ez az óra oly felejt-hetetlen élménnyé vált számomra, hogy szeretném megismerni azt az iskolát, melyben ilyen emberek nevelkednek.

Sietnünk kell, hogy még idejében az „Oneg Sabbathoz“ érkezünk a realiskolá-ba. Itt a rajzteremben kb. 5—600 ember ül. Fiatal és öreg együtt és bár minden zug telve van, az új jövevények mindig helyet találnak. Zmirotot énekelnek. Ezek a régi fájdalmas és mélabus melódiák, melyekben egy nép az ő mélységes bánatát Istenének elpanaszolja, olyan hangulattá sűrűsödnek, mely mint valami szentség az éneklők feje fölött lebeg. Isteni glória ez a hangulat. Sabbath kimenetelének békés hangulatával felszállnak testvéreink bus dalai a régi haza égboltja felé. Kéi El-jahut a Karmel hegyén. meghallgattad, hallgass meg, midőn mi a mostoha idők-

ben és szent honvágyból könyörgünk: „Hogy bennünket a mi országunkba fel-emelve visszavezerelej.“

En részesültem abban a megtiszteltetés-ben, hogy a szombatot bucsuztassam. A meghatottság felemelő érzését nem tudom kifejezni, mely erőt vett rajtam, midőn a régi hagyományos áldásokat elmondtam. Így a havdatat még soha el nem mondtam. Itt állok forró vágyaim országában, egy realiskolában, mellyel bennünket a mate-matika és geometria száraz fogalma kap-csol össze és ismét átélek valami oly mély vallási érzést, valami oly gyengéd és ben-szóságos hangulatfélést, mint soha azelőtt. Hát nem a csodák egyike az, melyet ez csodálatos ország nekünk további utun-ra ad? Sok száz testvérszívűből hangzik a forró vágy, hogy a bekövetkezendő hét jó legyen. Epp az a hét volt az, mely a zsidók részére Németországban sorsfordu-latot jelentett.

Csak most veszem szemügyre a növen-dékeknek a falakon kifüggesztett rajzait. Megszoktam Európából, hogy a rajztermek ben mintaképi az otricoli Zeus, a vak Socrates vagy a kővé vált Niobe látható. Itt-ott egy tájkép, egy csendélet. Itt azonban a témák a mi saját történelmünk-ből, a mi országunkból, a mi életünk-ből valók. A három angyal látogatása Ábra-hámnál, Izák feláldozása, Jákob találko-zása Rachellal, Mózes a kútnál Midjanban. Kétségtelen, hogy e képeket a régi idők mestereitől tökéletesebben láttam ábra-zóva. Itt azonban a képek zsidó eredetű-ek, melyeket a zsidó történelemből és a zsidó életből kölcsönöztek. Ábrahám itt nem egy hollandi posztókészítő, Jákob nem egy florentinai urnemes és Mózes nem egy velencei doge. Ezek itt kivétel nélkül zsidó emberek, zsidó tájakra beil-lesztve és ezért mondanak nekem ezek a kezdetleges növendékrajzok — habár van köztük igen jó is — sokkal többet, mint a híres gyűjtemények és muzeumok művé-szi példányai. Ez a miénk, itt leválik alko-tásunkról az idegen birtoklás szűgyene.

A ZSIDÓ ASSZONYT

írta az erdőnyi WIZO timisoarai központja, Piața Asanesti 4.

HIL

— Ma lesz az első Bucurestiből jelentik: utján bevezeti az ug-orát. Ugyanis minden-ötöt szereltek fel és e-órán ezen az uton tönböző rendeleteket. -nyeket és felhívásokat óra szombat este 8 beszédével vette kezd

— Nagymennyiségű magántisztviselő lak-rendőrség. Tudósítónk-gást csinált a tárgum-nek már hosszabb idő-hogy egy magántiszt-kozik üzérkedési célból-nyek folytán csak a-gedélyével szabad ara-teklet lebonyolítani és-felhalmozni, a rendő-nyula magántisztviselő-kutatást tartottak. A-ször titakozott a gyv-azonban a rendőrség-alált az ágya alatt e-amelyet rögtön lefogla-Nationalának. A lefogl-egy 120 ezer lej. Ezen-eljárás is indult az a-gántisztviselő ellen.

BOB

Bormazzola ecetszesz, valamint az kaph Spéte Cluj, Piața Mih

— A cipész- és sza-építőmunkások is sz-Muresen. Tudósítónk-Targumuresen a cipés-sztrájkban állanak, nem tudtak megegyezni-most átterjedt egy más-építőmunkásokra is, az-a székely fővárosban-azért léptek sztrájkba-lejárta után, mert 25-szabb órabérekét követ-az eddigiek voltak. 350 szakmunkás és benne. A sztrájk ki-ullám emelkedésével-ék. A munkalégy im-közvetítések.

— Toga! használ a „Véleményem a Toga-használ anélkül, hogy-ves fejféjásában szent-ket használtam, mel-ugyan, de ugyanakkor-vagy a szivro kelleme-A Toga! mesés! Rögt-havesebb fejféjásról a-len mellékhátasai volt-Temesvár“. — A Tog-tésu gyógyszer rheum-és háztartásfájdalmak-utáha és hülleses bete-választja a hűgysava-a buti gyökereiben tá-

— Uccai tüntetések-restiből jelentik: A g-gatók ma délbén 12 ó-tetést rendeztek. A C-és az Elisabeta Bule-az autókát és megtá-keleket, akik zsidók-n-denselnek a hamar-vetettek véget, aki-ójakokat.

— A Poel Hamizr-munkásszervezet e hé-megalapításának tiz-mizvah“ évfordulóját-mizrachi vasárnapes-tartja meg jubileumi-vallásos cionista zsidó-ciója lesz a Tóra-av-Bőséges program ke-ják a Tóra-avoda m-nak hatását a jisuv-munkásviszonyának-vallásos zsidó, akinek-ának vallásos szelle-részt kell vegyen a-adás Str. G. Berthelo-lesz megtartva. A B-

HIREK

— Ma lesz az első közigazgatási rádióóra. Bucurestiből jelentik: A kormány ma rádió útján bevezeti az ugynevezett közigazgatási órát. Ugyanis minden egyes prefekturán rádió szereltek fel és ezután a közigazgatási órában ezen az uton fogják közölni a különböző rendeleteket, tanácsokat, közleményeket és felhívásokat. Az első közigazgatási óra szombat este 8 órakor Károly király beszédével vette kezdetét.

— Nagymennyiségű aranyat talált egy magántisztviselő lakásán a tárgumuresi rendőrség. Tudósítónk jelenti: Érdekes fogást csinált a tárgumuresi rendőrség, amelynek már hosszabb idő óta tudomására jutott, hogy egy magántisztviselő arannyal foglalkozik üzérkedési célból. Mivel a fennálló törvények folytán csak a Banca Nationala engedélyével szabad aranykereskedelmi ügyleteket lebonyolítani és aranyat nem szabad felhalmozni, a rendőrség kiszállt Katz János magántisztviselő lakásába, ahol házkutatást tartottak. A magántisztviselő először tiltakozott a gyanúsítások ellen, majd azonban a rendőrség egy ládikában megtalálta az ágya alatt egy és fél kiló aranyat, amelyet rögtön lefoglalt és átadott a Banca Nationalának. A lefoglalt arany értéke mintegy 120 ezer lej. Ezenfelül azonban kihágási eljárás is indult az arannyal üzérkedő magántisztviselő ellen.

חמץ
Bormazsola krumpillisz
szesz, valamint az összes húsvéti cikkek kaphatók
Spéternél
Cluj, Piata Mihai Viteazul 12.

— A cipész- és szabómunkások után az építőmunkások is sztrájkbaléptek Targumuresen. Tudósítónk jelenti: Pát hét óta Targumuresen a cipész- és szabómunkások sztrájkban állanak, mert munkaadóikkal nem tudták megfizetni. A sztrájkmozgalom most áttevődött egy másik ipari szakmára, az építőmunkásokra is, akik ma sztrájkbaléptek a székely fővárosban. Az építőmunkások azért léptek sztrájkba a kollektív szerződés lejártát után, mert 25-30 százalékos magasabb órabérekre követelnek, mint amilyenek az eddigiek voltak. A sztrájkban mintegy 350 szakmunkás és 150 segédmunkás van benne. A sztrájk kimondását a drágulási hullám emelkedésével indokolják a sztrájkosok. A munkaügyi inspektorátus megkezdte a közvetítéseket.

— Tegal használ anélkül, hogy ártana! Véleményem a Tegalról az, hogy a Toga használ anélkül, hogy ártana. Gyakori, heves fejfájások szenvedek, különféle szereket használtam, melyek enyhülést hoztak ugyan, de ugyanakkor vagy a gyomorra, vagy a szívre kellemetlen befolyással voltak. A Tegal mesés! Rögtön megszűnnek a leghesesebb fejfájások anélkül, hogy kellemetlen mellékhatásai volnának. Csillag Mariska, Temesvár. — A Tegal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzásba és háztromfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Tegal kiválasztja a hagszavat, baktériumölő, tehát a bűt gyökerében támadja meg.

— Uccai tüntetések Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti egyetemi hallgatók ma délből 12 órakor ismét uccai tüntetést rendeztek. A Cercul Militar előtti téren és az Elisabeta Bulevardon megállapították az autókát és megtámadták azokat a járőröket, akik zsidóknak látszottak. Az incidenseknek a hamarosan kivonult csendőroket vetettek véget, akik szétszórtaák a fiatal diákokat.

— A Poel Hamizrachi vallásos cionista munkásszervezet e héten üli meg világszerte megalapításának tizenhárom éves „Bárnizvah” évfordulóját. A clujai Brith H. Hamizrachi vasárnapes te fél 9 órai kezdettel tartja meg jubileumi ünnepi ülést, mely a vallásos cionista zsidóság nagy manifestációja lesz a Tóra-avoda gondolat mellett. Bőséges program keretében ismertetni fogják a Tóra-avoda mozgalom fejlődését, annak hatásait a jövű szellemi fejlődésére és munkásszervezetének kialakulására. Minden vallásos zsidó, akinek Erec Jiszrael építése, annak vallásos szelleme szívéhez közel áll, részt kell vegyen a mi ünnepeinkön. Az előadás Str. G. Berthelot 8 alatt helyiségünkben lesz megtartva. A Brith Hanoir Hamizrachi.

— Felmentettek két satumarei kereskedőt. Oradeáról jelentik: Moskovits Efraim és Reich Miksa satumarei kereskedők valuta-perét tárgyalta tegnap a tábla. A két kereskedő üzletében házkutatást tartott a rendőrség s néhány száz lej értékű csehkoronát és pengőt találtak náluk. Valutacempészes miatt eljárás indult ellenük, de a satumarei törvényszék felmentő ítéletet hozott. A tábla a mai tárgyaláson jóváhagyta a felmentő ítéletet, mely így jogerőre emelkedett.

— Pop Valer a clujai rádió leadóról tárgyalt. Bucurestiből jelentik: Pop Valer miniszter tegnap Clujon megbeszéléseket folytatott az új rádióleadó ügyében, amely júniusban kezd meg működését. A miniszter pénteken este Oradeara utazott, onnan Satumarera megy, ahol vasárnap a liberális párt-szervezet elnöke fogják megválasztani.

— Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarriusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomor-bélesatornát alaposan kitisztítja és desinfectálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvosnárók véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható s ezért használatra járványok idején is igen célszerűnek bizonyul.

— Érdekes vesztegetési ügy. Targumuresi tudósítónk jelenti: Kosa Zsigmond berek-keresztusi (muresmegyei) gazda házába pár hónappal ezelőtt véletlenül éppen akkor topant be a csendőr, amikor nagy „feketeszes” lakoma volt. A vádolt 700 lejes öszszeggel akarta megvesztegetni a csendőrt, hogy ne kerüljön sokba az ügybe. A csendőr azonban nem akarta elvenni az összeget és vesztegetésért jelentette fel a gazdát, akit a törvényszék háromezer lej pénzbüntetésre ítél a vádolt megfellebbezte az ítéletet.

— Eljegyzés. Farkas Lajcsuka Cluj (Dej) és Jakab Miklós Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Április 11: a Goldmark zsidó zeneegyesület második hangversenye. A Goldmark zsidó filharmónikus zeneegyesület április 11-iki hangversenyétől már csak néhány nap választ el bennünket. Az előadásra kerülő koncertadarok interpretációján az utolsó simításokat végzi a kitűnő karmagy, Boskovits Sándor. Akiknek alkalmuk volt a próbákön végighallgatni a műsort, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a szimfónikus zenekar újabb teljesítményéről. A hangverseny szenzációját kétségkívül a tüneményes technikájú Hevesi Piroksa szereplése képezi, aki Beethoven Es-dur zongorahangversenyét adja elő zenekari kísérettel. Filharmónikusaink pedig Haydn klasszikus szépségű „Die Uhr” című szimfóniájában csillogtatják meg kivételes tudásukat. Az a nagy érdeklődés, mely a hangversenyt megelőzi, bizonyítja, hogy városunk zenei közönsége a legteljesebb mértékben karolja fel és segíti hozzá a Goldmark zeneegyesület kitűnő művészi programjának megvalósításához. Számozott jegyek még mérsékelt számban elővételben kaphatók a Kohn gyógyszerárban, Piata Unirii 9. (Tel. 11-38), a Lepage könyvkereskedésben, Piata Unirii 20. (Tel. 4-38) és a Columbia zeneműkereskedésben.

Férfi divatkalapok
legolcsóbb beszerzési forrása.
Már 100 leitől
kezdve. Minden modern színben és formában.
Weisz Siegfried
„Kalap-Ház”-ban
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10. szám.
Kérem kirakataimat megtekinteni!!!

— Weisz M. Efraim magyarországi kántor Oradean és Timisoarán. Tudósítónk jelenti: A napokban Oradean és Timisoaron járt rokon látogatásra Weisz Mose Efraim, a magyarországi fiatal kántor-generáció egyik jeles reprezentánsa. Az oradeai hitközség própa-imádkozásra kérte fel a fiatal kántort, aki a Zárda-uccai nagytemplomban, hatalmas közönség előtt mutatta be művészetét. Erős, tiszta baritonja nagy ének tudással párosul. Előadásában tökéletes harmóniába hozza a hagyományos zsidó templomi zenét és a modern, európai liturgiát. A sikeres bemutatkozás után a hitközség vezetősége több előimádkozásra kérte fel a fiatal kántort, aki a timisoarai józsefvárosi ortodox hitközség templomában is nagyszámu közönség előtt és nagy sikerrel imádkozott elő.



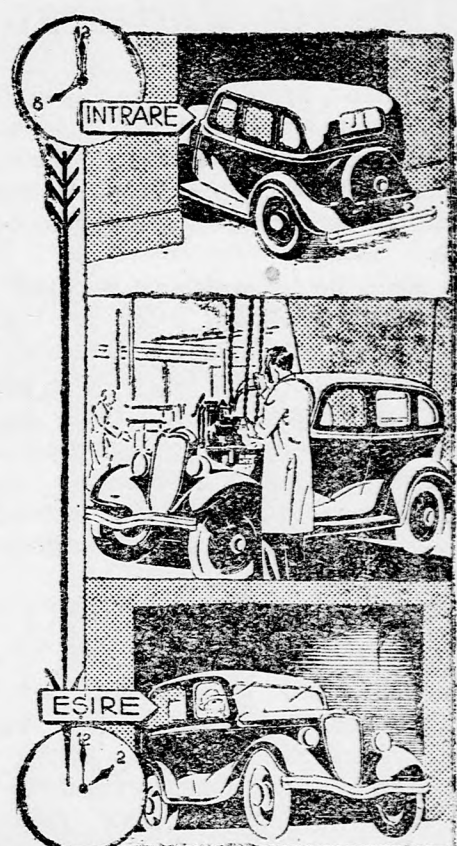
„Mindenkor az volt a meggyőződésünk, hogy az eladással nem fejeződik be az üzlet köztünk és a gép véje között, ellenkezőleg: új kötelezettséget jelent számunkra, azt, hogy örködjünk a gép jó működése felett. Az Ön Fordjának a gazdaságos üzene épen annyira érdekel bennünket, mint Önt!”

Henry Ford

Egészen eredeti javítási mód a Ford-tulajdonosok kocsijai számára

A KOCSIK JAVÍTÁSA A GYÁRBAN. Henry Ford számára egy motor javítása a gyár feladata. A motor javításához ugyanazokra a tökéletes módszerekre és berendezésekre van szükség, mint azok gyártásához. Ime a tervünk:

Jövőben, ha a motor javítása szükségessé válik, a Ford tulajdonosának nem kell egyebet tennie, mint gépét egy vizontelárusító műhelybe vinnie, ahol a használt motort kicserélik, egy javított motorral, amelynek a költségei sokkal alacsonyabbak mint egy javításé. Sőt: hatalmas időmegtakarítás is jelent, mert gépe csak rövid ideig, néhány óráig áll a javítóműhelyben, nem pedig napokig. Végül a munkát előre meghatározott árért végezzük el. Az egész újalakított és általunk felszerelt motort a gyárban a legszigorubb vizsgálatnak vetjük alá. Ilyen módon a motor képes még a kilométerek ezerein át szolgálni minden defektus nélkül.



Kérjen felülvizsgálatot minden Ford vizontelárusító állomásról az új és olcsó renovációs rendszerről, amely úgy a B, mint a V-8 motorokra alkalmazható.

A FORD KIZÁRÓLAGOS ORGANIZÁCIÓJA.
AUTOMOBILIA S. A. CLUJ
P. Stefan cel Mare 3.
vagy a
Ford Romána S. A. R.
BUCURESTI

— Eljegyzés. Róth Margit Zalaú és Márton Zoltán Gheungi, jud. Salmar jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gala Galaction kapja az irodalmi és művészeti nagydíjat. Bucurestiből jelentik: Károly király hozzájárult ahhoz, hogy a II. Károly király irodalmi és művészeti nagydíjat, a Fundatia Carol nemzeti alapítványát 100.000 lej összegben a folyó évben Gala Galaction lelkésznek, a kiváló írónak ítéljék.

— Krónikus gyomorhaját (gyomorégés, gyomorirajás, savanyu felbőfögés, görcs, puffadás, stb.) meggyógyítja a Salvaacid.
— Akut gyomorrontás ellen vegyen óránként 2-2 szem Salvaacid pasztillát a tünetek (hányás, görcs, láz, bevont nyelv, stb.) megszüntéig. Biztos és gyors gyógyulás, 2000 belöldi és külföldi orvos elismerő véleménye.
15 szemet tartalmazó kis tubus Lei 50
50 szemet tartalmazó üveg Lei 150
Kapható a gyógyszerárakban és a romániai képviselőknél: „Szent István” gyógyszerár Oradea, Str. I. C. Bratianu 60.

— Magasrangú katonatisztek pereit nem fogják többé nyilvános ülésen tárgyalni. Bucurestiből jelentik: Az új katonai büntető-törvénykönyv újítást tartalmaz: a magasrangú tisztek pereit nem fogják többé a nyilvánosság előtt tárgyalni, hanem mindíg zárt tárgyalásokon.

— Változások a görög kormányban. Athénből jelentik: Tsaldaris vállalta a pénzügyi tárcát is. Külügyminiszteré Navromichalisz nevezett ki, míg Condilis lett a kormány alelnöke.

— Letartóztattak Bostonban egy embert, aki fenyegető levelet küldött Rooseveltnak. Newyorkból jelentik: A titkosrendőrség Bostonban letartóztattott egy Thomas Murphy nevű egyént, akit azzal vádolnak, hogy Roosevelt elnöknek halállal fenyegető levelet küldött.

— Az ügyvéd képviselők az ügyvédtörvény ellen. Bucurestiből jelentik: A Curentul jelenti, hogy az ügyvédképviselők tegnap Xenit volt miniszter elnökletével ülést tartottak, amelyen az ügyvédtörvény módosítása ellen foglaltak állást. Küldöttségileg hozzák ezt tudomására Tatarescu miniszterelnök és Pop Valer igazságügyminiszternek.

— A Bné Jiszraél vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja szokásos teadélutánját az Aversceanus club összes termeiben (Str. Filipescu Nr. 1.)

— A Kereskedelmi Hitelintézet közli, hogy megállapodott a clujai angol konzulátussal, amely az intézet garancialevelét elfogadja a vizumozásnál.

— Orvosi hír. Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Ilona dr szemorvos rendelését újból megkezdte. Rendel szembetegnek Calea Marшал Foch 53, d. u. 4-6-ig. Telefon 455.

Husvéli tojás
szükségletét legelőnyösebben beszerezheti **M. LUSTIG tojásraktárában**
Telefon 699, Str. Dogarilor 3.
Allandóan friss teatojás napi árban, Rhode-Island és Leghorn tojás 80-90 gramos Lei 1.10. Házhoz is szállítva.

Fűszeráru חמץ
legolcsóbb árban már kapható
KATZ
fűszertizletben Cluj, Piata Mihai Viteazul 25.
Telefon: 143.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Visszaérkezett Londonba Eden főpecsétőr

Franciaország a stresai konferencián érelyesen fog sikraszállani koncepciójáért

Eden Kölnben Neurath külügyminiszterrel találkozott. Az angol főpecsétőr kijelentette, hogy utján szerzett impressziói nagyon komplikáltak. Az olasz sajtó élenként bírálja Anglia magatartását

Titulescu Párizsban a volt francia vezérkari főnökkel tanácskozott

London, április 6. Eden angol főpecsétőr a Douvers nevű angol hajón Londonba érkezett. Az angol delegáció többi tagjai Kölnből repülőgépen indultak tovább és szintén megérkeztek a croydoni repülőtérre.

Eden kölni leszállását a Petit Parisien című lap rendkívül érdekesen kommentálja. A lap londoni német forrásból származó ama hírt közli, hogy Eden azért szállott le Kölnben, mert találkozni akart Neurath német külügyminiszterrel, akivel ténylegesen találkozott is.

Eden Londonba való megérkezése után rövid nyilatkozatot adott a sajtónak, melyben kijelentette, hogy

keleteurópai utján szerzett impressziói nagyon komplikáltak.

A nehézségek mindamellett nem legyőzhetetlenek. A Népszövetségnek őszintén és szilárdan kell támogatnia Anglia akcióját a béke kollektív megszervezése érdekében.

Eden egyébként utjának eredményéről ma Macdonaldnak számol be, hétfőn pedig minisztertanácson tesz részletes jelentést.

Eden keleti útja ugy az angol, mint a többi hatalmak sajtójában élénk diszkusziókra ad alkalmat. Az olasz sajtó Eden útjával kapcsolatban élesen bírálja Anglia magatartását. Bizik azonban abban, hogy

Franciaország érelyesen fog sikraszállani a stresai konferencián és érelyre fogja juttatni a valós koncepcióját

az angolok homályos elképzeléseivel szemben.

Az Evening News szerint Európa biztonságát legjobban egy francia-német-angol egyezmény szolgálhatná. Ennek megkötésére kellene törekedni minden rendelkezésre álló módon.

Római jelentés szerint a hatalmak fővárosai között élénk eszmecsere folyik a stresai értekezlet előkészítése érdekében. Párizsban lehetségesnek tartják, hogy a stresai értekezlet a népszövetségi tanács összehívására időpontjáig elhúzódhatik. Tegnap Mussolini repülőgépen Forliba utazott, ahol előkészül a stresai konferenciára. A Times szerint nem bizonyos, hogy sir John Simon részt vesz-e a stresai konferencián.

Titulescu Weygand tábornoknál

A Rador párizsi jelentése szerint Titulescu külügyminiszter tegnap Weygand tábornok, volt vezérkari főnök vendége volt. Délután a külügyminiszter Franklin Bouillon volt minisztert, Politis görög, Potemkin orosz követet és Pfeiffer képviselő, a radikális szocialista párt alelnökét fogadta.

ROYAL MOZGÓ
Vasárnap utóljára:

A dzsungel réme!!

Főszerepben: BORIS KARLOFF.

Vasárnap délelőtt 11-kor nagy kettős matiné: I. Egy óra veled, fős.: Chevalier, Jeanette Macdonald. Rendező: E. Lubits. II. Sherlock Holmes a detektív mestere, fős.: Clive Brook. Helyárak: 1 film 7 lej, 2 film 12 lej.

Este Ossuski párizsi csehszlovák követnél vacsorázott.

Londoni jelentés szerint a kisanantall foglalkozva, a Manchester Guardian vezércikket ír Csehszlovákia helyzetéről, amelyet éppoly biztosnak tekint, mint Svájcot, vagy Svédországot.

Ahol a demokrácia adja meg a társadalmi stabilitást — írja a lap — ott

biztosítva van a szellemi és gazdasági fejlődés.

A kisanant helyzetét biztosabb ma, mint valaha, ami Titulescu, Benes és Pál régensherceg munkájának eredménye. Ennek a szövetségnek megerősödéséhez hozzájárul az olasz-jugoszláv közeledés is, amely lefűri a magyar revizionisták tulzó és veszedelemes reményeit.

Katedrójáról való lemondásra kényszerítettek egy japán professzort, mert tagadja a császár isteni hatalmát

Tókió, április 6. (Rador.) A küzdelem Minobe professzor teóriája körül, amely tagadja a császár isteni hatalmát, mindinkább élesbedik. A professzort a főügyész elé idézték, hogy vonja vissza tanait és

mondjon le tanári katedrójáról és szenatori mandátumáról. Az egész hadsereg, Bajachi hadügyminiszterrel az élen követeli a régi császári elv azonnali elismerését.

A cluji ROYAL-mozgóban óriási sikerrel bemutatott

UJ PALESZTINA

(Népünk álma)

film

Satu-Maren

1. hó 7-én, vasárnap és 8-án, hétfőn az Urania-mozgó vetíti.

A film legközelebbi állomáshelye

Oradea-Mare,

ahol kedden, szerdán és csütörtökön a Capitol-mozgó fogja bemutatni.

Hess, német alkancellár Zoppotban agresszív hurokat pengetett

Hitler helyettese a memeli kérdés rendezését követeli a hatalmaktól

Danzig, április 6. (Rador.) Hess, Hitler helyettese a zoppoti kaszinóban választási beszédet tartott, amelyben többek között kijelentette, hogy Németország nem fordult a rendelkezésére álló eszközökhöz a memeli németek üldözése miatt, de elvárja, hogy a memeli egyezményt aláíró hatalmak lépjenek közbe. Tiltakozik azoknak az ígéreteknek benemváltása ellen, amelyeket Német-

országnak tettek, mint az általános leszerelés és a wilsoni pontok. Németország nem köthet semmiféle paktumot Oroszországgal, amely a világorradalmat propagálja és nem őszinte. Németország kétoldalú paktumokat kíván kötni szomszédaival és ebben az irányban szerencsés kísérlete vált be Lengyelországgal.

Éhségstrájjal operál Coroiu kedvese

Manoil csendőrezredes, aki Coroiu golyóinak nyomát viseli a fején, véleményt mond a bandavezéről

Bucuresti, április 6. Manoil ezredes, a botosani csendőrség parancsnoka, ma megjelent a bucaresti hadbírósg előtt, ahol kihallgatták Dumitrescu tábornok perében. Az újságírók felhasználták az alkalmat és a folyosón kérdést itnéztek hozzá a Coroiu-ügyben.

— Nagyon csodálkozom — mondotta Manoil, — hogy ennek a rablónak oly nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ostoba, aljas és páratlanul gyáva, hihetetlenül piszkos. Nem

áll, hogy megadta magát, hanem bekerítettük és elfogtuk. Az ország más részeiben is működött, de nem volt rablóbandája, hanem alkalmi cinkosokkal dolgozott. Azt hiszem, hogy nem szabad ilyen emberrel kesztyűs kézzel bánni. Ami büntetést illeti, semmi kétség nincsen, hogy Coroiu gyilkolt. Én magam viseltem golyóinak nyomát a fejemen és karjaimon és egyik csendőrtöm mellett lőtte agyon.

Fotósani, április 6. Coroiu kedvese, Iones-

Nem piperezem hanem
gyógyász
az
EGGER
PETROL
Meggyógyítja a
hajkorpázást
és hajhullást

cu Adela, ma éhségstrájkot kezdett a börtönben. Hangsúlyozza, hogy ártatlan. Amikor Coroiu erről tudomást szerzett, kijelentette, hogy ha szeretőjét nem bocsátják szabadon, ő is éhségstrájkba lép. Ma reggel letartóztattak egy Moisia nevű fuvarost, aki több ízben szállította Coroiut kocsijában.

LEGUJABB SPORT

Döntőig jutott a csapatverseny az országos asztalitenisz bajnokságon

Cluj, április 6. (Az Uj Kelet tud.) Az országos bajnoki asztaliteniszverseny első számaként ma a csapatverseny került elődöntőre. A versenyen a cluji Haggibbor, Makabi Bucuresti, Makabi Oradea, Hakoah Arad, KAC, Aurora Bucuresti és a Iupeni Minireul csapatai indultak. A verseny feltételei szerint a csapatok körmérkőzést játszottak, amelynek eredményei: Haggibbor—Makabi Bucuresti 5:2, Haggibbor—Minierul 5:0, Haggibbor—Makabi Oradea 5:1, Aurora—Minierul 5:0, Aurora—Makabi Oradea 5:0, Hakoah—Makabi Bucuresti 5:4, KAC—Makabi Bucuresti 5:1, KAC—Minierul 5:0, KAC—Makabi Oradea 5:0. A további küzdelemből a három-három vereséget szenvedett Makabi Bucuresti, Makabi Oradea és Minierul kiestek és így a döntőbe a Haggibbor, Hakoah, KAC és Aurora csapatai kerültek be.

Lapunk zártakor a Haggibbor a KAC-cal játszik és vezet 2:1-re.

— A közös kisebbségi front kérdését veti fel a Független Újság friss száma, amely mint mindig, ugy most is kiváló tartalmának sokszínűségével és szerkesztésbeli gondosságával. A lapban irtak Ravasz László,

Ligeti Ernő, Paál Jób, Jon Clotel, Kaiotai Gábor, Salamon László, Zathureczky Gyula, stb. Az érdekes cikkek az új adó, egészségügyi és ügyvédtörvény részleteivel foglalkoznak, Hegedűs Nándor a bélyegadózás mániája címmel ír ragyogó logikájú cikket, a közgazdasági rovatban érdekes cikk foglalkozik az aranyblokk összeomlásával. A Független Újság friss számában megtalálhatjuk a magyar választások kritikáját és egy másik cikk Edennek a portréját rajzolja meg jellemzően. Az irodalom rovatban az új amerikaiakról, Cortus Aron költészetéről olvashatunk, ezenkívül a megszokott rovatok: színház, film, művészet, külpolitikai és belpolitikai jegyzetek. Husz cikk és tizenöt kép van a lapban, amely megfelel hetven-nyolcvan oldalú könyvnek. Egyes száma azonban csak 5 lej. Kérjen mutatványszámot. Cluj, Str. Iuliu Maniu 43.

— Halálra ítélték őket, mert szabadon engedték a halálraítélteket. Moszkvából jelentik: A kaukázusi Crasnodarban a törvényszék halálra ítélte a bűntügyi rendőrség öt tisztviselőjét és a fogház egyik vezetőjét, akik jelentékeny összegekért több halálraítéltet szabadonbocsátottak és felsőbbeségüknek azt jelentették, hogy a kivégzés szabályszerint megtörtént.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Barza L. Pop 19. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postală
plăte în
No. 22471
10. Telefon
Havonta 1
évre 600,
földre: Ha
félve 12,
detések díj
KELET az erceryi e
dóság egyetlen politi
Cikkünk utányomása
rás megjelölésével er

Vaida I antisz

De szeretné m
mint a volt V

„1930-ban és

Jasi, április 8. Vasárnap el Vaida Sándor előadása chicusról. Moldva főváros részvény diákszervezet miniszterelnököt, alnémet vaidista Patri aszerint gyűlték össze a Nemzetben. Jon Cringanu, a diádvözölte Vaidát, aki rezignáltsággal jelentette is, hogy ezalkalommal körülbírt, mint eddigi járával. Vaida arra célz parasztpárt Costachescu dárís vezetőit ezuttal távítöle. Vigasztalásul szö a nemzet fia atavikus ö hogy nem róla van szó ról, az öregekről, akik fé vannak, hanem a romák

— Azok, akik azt várták előadást fogok tartani dotta Vaida, — mert nem ta. Hasonlóképpen téved hiszik, hogy az előadásom Ezzel egyidejűleg engedj sem ki véleményemet. nincsen megfelelő hely e mára, mint Jasiban. Itt tem meg, hogy miért let szimizmus, a rezignált le az önök moldovai vidáms antiszemitizmus társadal a zsidókérdéssel foglalkiológus és író megálal elem, amely hitében, ta gyományában nemzetköz lakosság által csak egy tselhető el. Számuk ann minél inkább megszorítj dasági lehetőségeiben. kőnak közelsége, küllő Beszarabiába és Bucovi számu zsidót hozott.

Felhívás az
— Mi a teendő? Vaz volt igazságügyminiszter a galiciali zsidók kezdete det tartott, megállapítv szűltek számára nagy emnek nem vetnének g hogy ezeket az osztrák é jék vissza Ausztriába. ligen előrelátó volt az Szociális kérdéseket nez szentimentálisan megvit és nem napjaink kére régi, mint maga a zsidó ban különösen akut fo metországban teremtett hívom az egész ország é si zsidóit, hogy ahelyet ság eszméjét támadná, hogy ez egy kikérülhet Mert megengedhetetlen legyen az a reservoir, het, aki másutt nem é ban.
Amikor Vaida beszédé zeti parasztpárt több z zóit és megzavarta a nagy erőfeszítésekkel s
Nem
Vaida ezután folytatt sulyozta, hogy a zsidó antochton elem, hanem lakosság számára is Eppen ezért ahelyett, h vele, igyekezzenek segí

